

Št. 143

**APRIL
2018**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Kulturna urednica:

Mirjam Gostinčar

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Mirjam Gostinčar

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhanič - Biba, Barbara Pišlar, Jasmina Memić,

Špela Blatnik, Diego Menendes

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Janez Kompare, Laura Ličer, Damjan Majkič,

Leah Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar, Rade Nikolič

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,

v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 128

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Mestna občina Ljubljana

JAVNI MEDOBEČINSKI STANOVANJSKI SKLAD MARIBOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Foto: arhiv KU

Uvodnik:

MENJAVA UREDNIŠKE ŠTAFETE

foto: osebni arhiv

V uredništvu Kraljev ulice se je zgodila sprememba, in sicer je v vlogi odgovorne_ga urednice_ka Mirjam Gostinčar zamenjal Jean Nikolič, kar je šele druga tovrstna zamenjava v 14-letni zgodovini izhajanja našega cestnega časopisa. V vsem tem času pa je Mirjam uredila največje število števil Kraljev, in sicer od 140 izdanih števil (do februarja 2018) 83 v vlogi odgovorne urednice in dodanih 9 v vlogi izvršne urednice. Lahko torej ugotovimo, da je uredila večino števil Kraljev ulice doslej, in da je v kar največji meri soprispevala k časopisu, kakršen je danes.

Doslej ni bilo v navadi, da bi se z menjavo glavne urednice radikalno menjali tudi stil, vsebina in usmeritev Kraljev. Bolj smo gojili pristop vzdrževanja kontinuitete in postopnega dviga kvalitete, kar se je kazalo tudi v postopnem in kontinuiranem dvigovanju naklade Kraljev. Mirjam torej ni mogoče pripisati kake velike spremembe usmerjenosti Kraljev, lahko pa ji priznamo neke vrste profesionalizacijo uredniškega delovanja, v tem smislu, da smo trajno gojili rubrike in zvrsti prispevkov, za katere smo se odločili, kar se je videlo kot trajno visoka raven časopisa v smislu raznovrstnosti prispevkov v njem, v velikem deležu prispevkov s strani ljudi z izkušnjo breždomstva, stalno razširjajočem se krogu avtorjev in avtoric ter povsem rednem in pravočasnem izhajanju časopisa. Uredničin prispevek je bil še posebno velik v dvigu literarne ravni prispevkov (še posebej npr. v posebnih poletnih številkah), v pritegovanju likovnih ustvarjalcev ter integraciji likovnih vsebin z besednimi, v objavljanju poezije, v angažiranju prispevkov avtorjev in avtoric iz slovenske literarne scene, v oblikovanju »kulturnih« strani (recenzije kulturnih dogodkov) ter ne nazadnje tudi v vzpostavljanju povezav s sorodnimi časopisi iz sveta. Časopis je – po našem mnenju – z njenim uredništvom ohranil in še dvignil svojo visoko raven, za kar Mirjam zasluži vse priznanje in zahvalo.

Novega urednika torej čaka zahtevna naloga, nadaljevati ta zgoraj opisani trend postopnega izboljševanja časopisa. V tem seveda ne bo sam, niti ne bo mogel tega cilja zagotoviti sam, ampak samo s sodelovalnim delom z drugimi člani_cami uredništva in stalnim pritegovanjem novih avtorjev in avtoric. Stalna cilj in zaveza našega časopisa sta namreč zagotavljati čim večji delež prispevkov s strani oseb z izkušnjo breždomstva. Računamo, da bo dosedanja urednica tudi v prihodnje prispevala k vzdrževanju kakovosti časopisa, deloma s posredovanjem svojih izkušenj novemu uredniku, deloma pa tudi s svojimi avtorskimi prispevki in mentorsko podporo drugim avtorjem in avtoricam.

V imenu uredniškega odbora Bojan Dekleva

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 SLIŠANJE GLASOV
- 5 PETA KOLUMNA
- 7 IZSEK ČASA - ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 8 ZLOMLJEN DUH, ZLOMLJENO TELO
- 9 TATU ZGODBA
- 10 POVZETEK
- 11 CESTNA FILOZOFIJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 15 MARIBORSKA STRAN
- 16 pOdpiram - NEŽA PRAH
- 17 SOL IN KOPER
- 18 LIKOVNO-POETIČNA STRAN
- 19 NEOBIČAJNA ŽELJA ZA LETO 2018 ALI KAJ ZA
VRAGA SO TI POGOVORI PO MOELLERJU?!
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 25 IZZA REŠETK
- 26 SMS-KOMENTARNICA
- 26 RAZVEDRILLO
- 26 LUDSKA KUHA
- 27 MILOŠEV FOTO - KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 KRIŽANKA

To sem jaz:

TADEJA, 1. DEL

Foto: Nada Žgank

Ime mi je Tadeja, ime mi je izbral pokojni dedek Anton, in sem edinka, rojena v Ljubljani, živela pa sem na Brezovici. Svoje otroštvo sem doživljala malo drugače, kot sem si ga predstavljala. Sprva sem bila kot otrok deležna vsega, kar pa se je kasneje obrnilo na glavo. Lahko bi rekla, da nisem imela nič, saj je ljubezen staršev do otrok vredna največ – te nisem imela.

Ko sem bila stara tri leta, me je na nek poletni večer čuvala moja teta Ivanka. Prišlo je do nesreče – močno sem padla na rob železnega vedra in si poškodovala glavo –, ki mi je pustila življenjske posledice oziroma duševno manjrazvitost. Zaradi te diagnoze sem se težko učila, starši pa nikakor niso mogli razumeti, da si stvari težko zapomnim. Domov sem prihajala s slabimi ocenami in bila za to kaznovana na neprimeren način.

Ko sem bila stara petnajst let, sem na Pediatrični kliniki spoznala fanta. Dal mi je plišastega medvedka, nakar sva si začela dopisovati, enkrat me je celo obiskal. Tudi v tem primeru starši niso bili razumni in so mi prepovedali vse stike z njim. Vse, kar me je spominjalo na njega, so vpričo mene zažgali. Kmalu sem začela bežati od doma, starša sta se poleg omenjenega tudi veliko prepirala, in sicer na zelo zloben način, česar nisem mogla prenašati. Odšla sem k fantu, ki sem ga že omenila v tem zapisu, vendar tam nisem ostala dolgo. Vedno so me našli in vrnili domov, čeprav niso vedeli, kje sem, bojda me je nekdo stalno zasledoval. Ker sem bežala od doma, je postalo moje življenje še bolj nevzdržno. Začeli so me pretepati s pasom, zaklepati v sobo, kjer sem bila na »dieti« ob kruhu in vodi, za stranišče pa sem morala uporabljati vedro. Ko so odklenili sobo, so me zbadali s tem, kako dobre zrezke in krompir so jedli, ter se mi posmehovali. Tudi prijatelje sem izgubila, tista prava otroška radost v meni je umrla. Nato sem se nekako uspela postaviti na noge in tudi starši so se malce omehčali. Se nadaljuje.

SVOJE OTROŠTVO SEM DOŽIVLJALA MALO DRUGAČE, KOT SEM SI GA PREDSTAVLJALA.

VODNIK ZA SAMOPOMOČ ZA POGOVOR Z GLASOVI

V rubriki Slišanje glasov v treh nadaljevanjih objavljamo besedilo, ki sta ga pripravila Rufus May in Elisabeth Svanholmer, prevedel pa Bojan Dekleva. Tokrat je na vrsti prvi del.

1. Kako naj govorim z glasovi, ki jih slišim?

To lahko storite na več načinov:

- Govorite naglas. V javnosti lahko pri tem držite v roki mobilni telefon ali imate v ušesih slušalke od telefona. Govorjenje naglas se vam lahko zdi strašljivo, vendar nekateri ljudje, ki slišijo glasove, ugotovijo, da jim pomaga, če so v pogovoru z glasovi odločni in glasni.
- Uporabite notranji govor – govorite z glasovi v svoji glavi ali umu.
- Zapisujete pogovor – napišite vprašanja za glasove in napišite njihove odgovore. Ali pa lahko samo zapisujete, kaj glasovi pravijo – kot da ste njihova tajnica. Glasovi si prizadevajo pridobiti vašo pozornost, in če zapisujete, kar povedo, je to način, kako jim daste to pozornost.

Ne glede na to, katerega od teh načinov uporabite, je morda dobro omejiti čas pogovora. Glasovom vnaprej povejte, da se boste pogovarjali z njimi ali jih poslušali 10, 20 ali 30 minut. Če vas skrbi, da ne boste mogli slediti, kdaj je ta čas potekel, si lahko nastavite alarm, ki vam bo pomagal omejiti čas.

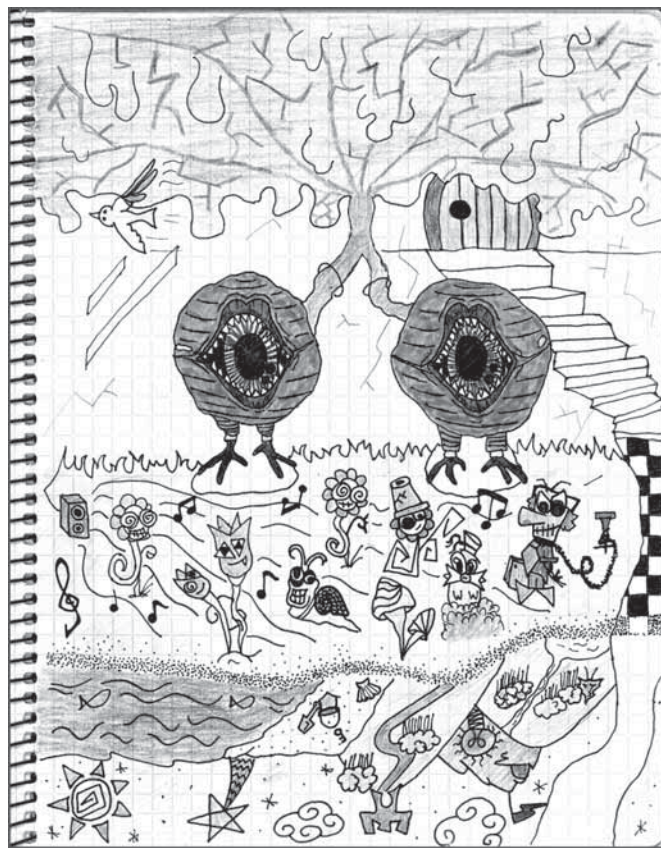
Ne želite ves čas govoriti z glasovi. Nekateri ljudje opisujejo, kako jih glasovi potegnejo v svoj svet, tako da pozabijo preživljati čas z drugimi ljudmi in delati stvari, ki so jim všeč. Pomembno je, da si zagotovite ravnovesje in s tem, da omejite čas, ki ga porabite za glasove (kot je opisano zgoraj), lahko vzdržujete to ravnovesje.

2. Kaj naj naredim, če glasovi kaj od mene zahtevajo?

Velikokrat glasovi zahtevajo, da nekaj storite. Lahko vam grozijo, pritiskajo na vas ali vas izsiljujejo, da morate nekaj storiti, z obljubo, da bodo prijazni do vas ali da bodo šli stran, če boste storili, kar od vas zahtevajo. Prva stvar, ki bi se jo morda želeli naučiti, je, da trdno postavite svoje meje. Glasovom se lahko postavite po robu tudi s pomočjo prijatelja ali zagovornika.

Če vam glas pravi »Zareži se«, lahko vadite glasu odgovarjati nekaj takega kot »Ne, želim najti nek drug način za spopadanje s svojo stisko«. Če glas pravi »Ubij se«, lahko vadite odgovoriti »Želim živeti« ali »Izberem življenje«. Če glas pravi »Ne smeš iti ven«, vadite reči »Hočem iti ven, ker rabim/želim ... svež zrak/srečati prijatelje/iti na telovadbo/iti po nakupih itd.«. Vadite odgovarjati glasovom jasno in samozavestno.

Pomislite na to, kaj vam glasovi ponavadi govorijo, in razmislite o stvareh, ki jim jih lahko odgovorite. Te odgovore lahko vadite tudi s prijateljem, kar vam lahko pomaga, ko se bodo glasovi oglasili. Takrat vas to lahko tako vznemiri, da pozabite, kaj ste jim nameravali odgovoriti. Če pa boste prej z nekom vadili, se

K. K. Volk

boste lažje spomnili svojih odgovorov. To je podobno kot pri vadbi kakega športa ali igranja instrumenta. Ko nekaj dobro zveš, je to potem lažje kar avtomatično narediti.

3. Kaj pa, če so glasovi preveč žaljivi?

Če so vaši glasovi žaljivi, lahko poskusite odgovoriti takole: »Ko mi rečeš (tu ponovite žaljivo besedo, ki jo uporablja glas), se počutim prizadetega ali žalostnega, ker potrebujem spoštovanje, da se počutim varno. Ali bi lahko prosim z menoj govoril na bolj prijazen in spoštljiv način?«

Če je glas še vedno nespoštljiv in vas to vznemirja, lahko prekinete pogovor in daste glasu vedeti, da mora z vami govoriti spoštljivo, če naj se pogovor nadaljuje.

4. Kako začnem pogovor z glasovi?

Lahko poskusite biti vzor za spoštljiv pogovor, tako da pozdravite glas in na začetku rečete »Pozdravljen« ter »Kako si danes?«.

Pomislite, kako bi začeli pogovor z nekom, ki ste ga ravnokar spoznali. Tudi če je bil vaš glas z vami že dolgo časa, morda občutite, da ga ne poznate res zelo dobro. Kaj običajno storimo, ko srečamo nove ljudi, da bi jim pokazali, da nas zanimajo?

SO LE BESEDE?

Ko so Dalajlamo vprašali, kaj ga najbolj preseneča pri ljudeh, je rekel:

»Žrtvujemo svoje zdravje, zato da bi obogateli, nato pa žrtvujemo svoje bogastvo, zato da bi ozdraveli.«

Smo res tako zaskrbljeni zaradi svoje prihodnosti, da ne znamo uživati v sedanjosti? Rezultat tega je, da ne živimo ne v sedanjosti ne v prihodnosti. Živimo tako, kot da nikoli ne bomo umrli, nato pa umremo, kot da nikoli ne bi živeli. Ellen Goodman pravi:

»Povsem normalno je, da se oblačimo v obleke, ki jih kupujemo za službo, in se vozimo v avtu, ki ga še vedno odplačujemo, in sicer samo zato, da bi prišli v službo, ki jo potrebujemo, da bi lahko odplačali obleke, avto in dom, ki je prazen cel dan, da bi si lažje privoščili življenje v njem.«

Živimo v svetu, kjer je sanjarjenje bolj pogosto kot sanjske službe, kjer denar megli iskanje smisla življenja. V iskanju profita žrtvujemo svoj namen, v zasledovanju plačilnih list se odrekamo svojim strastem. Smo ukalupljeni v svojo rutino, pestita nas neodločnost in pomanjkanje vizije.

Pravijo, da je najmogočnejši zapor tisti, v katerem se ne zavedaš, da si zaprt. Poslovne obleke so naša uniforma, manšetni gumbi so nadete lisice, kravate so naše verige, naši šefi so naši pazniki in naše sobe so naše celice. Veste, zakaj uporabljamo izraz stekleni strop? Ker se nam ob njem raztreščijo sanje. Cel dan porabimo, da bi svoje delo opravili v roku, nato pa ves čas razmišljamo o svojem delu. Želimo si, da bi bil naš prosti čas permanenten, naš elektronski poštni predal prazen, naš LinkedIn življenjepis je bolj zanimiv kot naše službe, naše profilne slike izžarevajo več sreče, kot smo je bili deležni že dolgo časa. Živimo za konec tedna, vendar končamo utrujeni od tedna. Delovni čas in monotonija ... toda iskreno, bi bili ponedeljki lahko bolj zanimivi? Bi nas torki lahko manj mučili? Bi bile srede lahko vredne več? Bi lahko preoblikovali četrtke? Bi nas petki lahko bolj izpolnili? Odštevamo naslednjih petdeset tednov, zavedajoč se, da nas čaka še naslednjih več deset let, računamo na naslednji pobeg, zavedajoč se, da ga v resnici ni.

Foto: Jean Nikolič

Tudi ko smo izven svojih služb, so naše misli še vedno tam, premlevajoč, če smo postorili vse potrebno. Gnetemo se v svoje obleke, nato na avtobusih, v avtomobilih, vlakih in pisarnah, in sicer le zato, da životarimo pet dni, po katerih lahko zopet zaživimo. Nimamo časa, da bi z družino pojedli večerjo, zato jemo iz kartonskih škatel hitre hrane. Nadaljujemo z nezavedanjem, da nam TV-škafli hitro odžira odnose. Jemo po poti, sestankujemo po poti, celo spimo po poti, nato pa se čudimo temu, da se varamo na poti. Pravijo, da je normalno, če delamo od osmih do štirih. Hmm, oprostite, pravzaprav je od osmih do šestih. Nikomur ni mar, če ne preživimo zadosti časa z osebo, ki jo ljubimo in smo potrebovali celo večnost, da smo jo našli. Delati pozno v noč na obljubljeni praznik je stalnica. Delamo enajst mesecev zapored za »tisti« mesec plačanega dopusta. Kdo si je kaj takega izmislil? Ne, to ni normalno, svoja življenja moramo dobiti nazaj, saj v tem momentu tako ali tako komajda preživimo, in ko prideš pozno zvečer domov, ti ona reče: »Tako zelo se trudiš v službi, v kateri bi te jutri zamenjali, če bi se ti kaj zgodilo.« Odgovoriš ji: »Prosim te, nimam zdaj časa za to.«

Nakar ona reče: »Vedno ista pesem.« Prisiljujemo se zjutraj vstajati, in sicer le zato, da bi lahko isti dan živeli znova

in znova ter mu rekli življenje.

Predstavljajte si za trenutek, da bi Steve Jobs sprejel pravo službo. Predstavljajte si svet, kjer bi vsak živel svoje strasti. Bili bi boljši ljudje, boljši partnerji, boljši starši. Ni močnih ljudi brez težke preteklosti. Vsi imamo strasti, vsi imamo v sebi skritega genija, vsi imamo potencial. Nedvomno smo bili vsi na neki točki v življenju zmedeni, brez jasnega zavedanja, kaj je naše poslanstvo. Ko se bomo ob svoji zadnji uri vprašali, kaj v življenju najbolj obžalujemo, bo odgovor jasen – bolečina obžalovanja zdaleč odtehta bolečino tveganja, zato si naslednjič, ko se boste znašli pred izzivom, zapomnite naslednje. Zmagovalec je v bistvu porazenec, ki je še enkrat dal vse od sebe. Vse, kar potrebujemo, je, da nam ena oseba reče da, en trenutek lahko spremeni vse. So dekade, ko se nič ne zgodi, in so dnevi, ko se zgodijo dekade. Čez leto dni si boste želeli, da bi živeti začeli DANES.

*Opredelitev steklenega stropa (glass ceiling): nevidna, a prava bariera, skozi katero je mogoče videti naslednjo stopnjo ali raven napredka, vendar ga ni mogoče doseči z delom kvalificiranih in zaslužnih zaposlenih.

Besedilo prevedel in priredil Jean Nikolič

BREZMEJNOST

VEČNOSTI SE IZTEKA ROK TRAJANJA.
TIK TAK, TIK TAK.
V DALJAVI SE RIŠEJO SPOMENIKI PRIHODNOSTI.
HODIM TJA V DEŽELE ONKRAJ NAŠEGA ČASA,
KORAK ZA KORAKOM.
TJA STOPAM VEDNO TEŽJE,
BARVE SE BRIŠEJO, OSTAJATA LE BELA IN ČRNA.
KORAK, ZDRS, NI ME VEČ.

TOM VEBER

DOM

NA TIHO
Vse moje
steze
prehojene,
zaprashene,
do tebe,
nepobrane sreče,
ostajajo same ...
Opuščene,
v razpotja
čustev speljane,
sesute zanosa,
precejene skozi mene -
v samoto
zaznamovane ...

Lupina,
zidovi,
tišina.
Pa streha,
ki pušča,
luč,
ki ne sveti,
predmeti
in v kotu
smeti.

Nedeljka

Milena Sušnik Falle

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo objavljali časopisne »pričevalce« tega, kakšen je bil nekdanji odnos do najbolj družbeno odrinjenih ljudi.

To pot je izsek iz časopisa Javna tribuna, 1973, letn. 12, št. 99.

Vir: Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si.

Besedilo poiskal JN

Invalid ni berač

Ne smemo pozabiti, da naša ustava zagotavlja slehernemu državljanu človeka dostojno življenje. Namesto, da se društva invalidov borijo za to, da bi telesno prizadetim izposlovala polovične ali celo brezplačne vožnje v avtobusih mestnega prometa, torej postavljala invalida v milo rečeno — beraški položaj, bi morala vse svoje sile in dejavnosti usmeriti v povsem drugo smer. Poskrbijo naj raje, da bo imel invalid toliko sredstev, da si bo vožnjo lahko sam plačal in se s tem znebil občutka, da je večni prosilec. Veliko je še nasprotij in nepravilnih pojmovanj, veliko je krivic. Naj omenim samo nevzdržne stanovanjske razmere nekaterih invalidov. Nesprejemljivo je to, da nekdo stanuje v ogromnem stanovanju, četudi ima denar, dokler so na drugi strani ljudje, ki si ne morejo privoščiti strehe nad glavo. Nekomu je barvna televizija potreba, drugemu je kos vsakdanjega kruha že luksuz...

Iz govora Gojmira Pevca-Mihe, predsednika društva delovnih invalidov občine Ljubljana-Šiška na republiški skupščini invalidov Slovenije.

9 dni abstinencijskega dnevnika:

POPOTNICA, 1. DEL

Premišljudem in premišljudem, kako naj sploh začnem ta sestavek. Toliko najrazličnejših misli in občutkov se mi poraja, da ne najdem pravih besed, ki bi lahko vse to združeno in dovolj bogato opisale. Preveč je vsega. Zato sem se odločila, da združim več zapisov svojega abstinencijskega dnevnika oziroma svoje knjige, ki sem jo pisala med 25. 6. 2017 in 3. 7. 2017, ko mi je uspelo abstimirati 9 dni. Takrat sem bila v drugačnih stanjih, drugače sem razmišljala, tok misli se je razlikoval od tega, ki me spremlja to sekundo, ko moji prsti svobodno plešejo po računalniški tipkovnici, podobno kot po črnih in belih tipkah. Tako ne bo tukaj samo ta del mene z vsemi mislimi in z vso dušo, ampak še vsi tisti, ki so me sem v Društvo Projekt Človek tudi pripeljali. In ti so najbolj pristni.

Naj vas popeljem v svojo zgodbo. Zapise sem pustila prekinjene, vsakega zase, saj je tudi duša zasvojenega takšna. Razcefrana, razcepljena, razdrobljena na tisoče nepovezanih koščkov, ki ne najdejo svojega jedra, polna ran. In da me boste lahko začutili v vsej polnosti, naj bo tudi zapis takšen. Iskren.

... Jaz se tako sovražim. Sovražim to, da sem kadar koli zapadla v odvisnost. Sovražim vse, kar sploh je mogoče ...

... Ne spomnim se več dneva, ko sem se prvič zavrtela in odplavala v svet neskončnosti in miline. Ko sem brezskrbno zaplavala v oblak miru in je moja duša izkusila nekaj tako drugačnega, kakor še nikoli do takrat. Ko me je glasba omamno ponesla v vzporedni svet v veselju in sem se težko vrnila nazaj na Zemljo. Ali pa ni bilo težko, pa si samo nisem želela. Ne vem. Ne morem se več spomnit, ker sem svojo dušo tako globoko zakopala, da je sedaj več ne najdem. Ne najdem več svoje energije, tiste bitnosti, ki daje človeku magične iskre v očeh, ki ga iz dneva v dan spominja, da je živ in vreden življenja. S katero se zbudi in odide spat. Sem preprosto samo prazno telo z organi, pa še ti počasi ugašajo...

... Telo jo je enostavno začelo zavračati, začelo je zavračati moje blažilo za bolečino, mojo drogo. Noče je več. In to mi je grozno, ampak razumem, še predobro razumem, kako je to, ko preprosto ne zmoreš več. Zato sem se odločila, da neham živeti v svetu, ki ne obstaja. In po nekaj urah tega resničnega življenja mi je prav bedno, res mi je bedno, ker je vse sivo, brez smisla. V mojem vzporednem življenju pa ne le, da je bilo vse pisano, bilo je tako bleščeče pisano, da te je lepota bodla v oči in te tako omamila, da sem zadnji 2 leti večino časa preživela samo v tem svetu. Fizično sem bila prisotna doma, v šoli, na ulici, psihično pa že zdavnaj ne več. Bila sem kot živi mrlič ...

A. K. R.

07
KRALJI
ULICE

SNIFANJE

ALI VEŠ, KAJ SI MISLIM, KO GLEDAM LETALA, KI LETIJO IN ZA SEBOJ PUŠČAJO BELE ČRTE?
BOGOVI VLEČEJO ČRTICE.

ČUČI

ZLOMLJEN DUH, ZLOMLJENO TELO

08
KRALJI
ULICE

Tretje leto je, odkar imam dom, odkar imam regularni dokument in se ne potim, ko grem na banko ali na upravno enoto, ko se ne potim, če srečam uradni obraz. Tretje leto, prej sedemnajst let ni bilo tako. In četrti mesec je, odkar imam dovolj financ, da lahko normalno preživim mesec. Kaj se je spremenilo?

Spremenilo se je vse! Samo če pogledam slike od leta 2008, ko sem pristala na ulici, so spremembe na obrazu in telesu, ki so se zgodile, dovolj zgovorne. Prišlo je do propada moje osebnosti v vseh pogledih.

Včasih to hladnokrvno znanstveno omenim, včasih pa, ko pomislim, kam so šla moja najlepša leta, bi se najraje odpravila nekam po odškodnino, da ne popizdim do konca. Vendar potem najdem srednjo pot in si mislim, res je, da sem zdaj zajedavec družbe, ki mi plačuje, da bivam, ampak zame osebno je to odškodnina na obroke. Spomnim se, ko me je slikar Mario vprašal, kaj sem po horoskopu. Na moj odgovor, da sem devica, je samo namrščil čelo in me opozoril, da ne živim življenja, ki mi je bilo predpisano s strani neba. Morala bi namreč imeti hišo, otroke, vrt in psa. Že takrat se je v meni vse premaknilo v globoko žalost, kajti resnično sem v sebi tudi čutila, da to potrebujem.

Od vsega naštetega se je zgodilo to, da imam skromno stanovanje in dve psički. Dve zato, ker sem obdržala Mašinega mladiča. In prav sem naredila. Čisto lepo se imamo. Včasih pomislim, da je edina zadeva, ki sem jo resnično dobro izpeljala in me je resnično notranje obogatila, to, da imam Mašo. Da je Maša skotila, da sem bila poleg nje, ko se je to zgodilo, in da sva lepo poskrbeli za teh devet mladičkov. Če bi bila mlajša in če bi imela materialne in zdravstvene pogoje, bi bila moja srečna služba oz. poslanstvo najverjetneje, da bi skrbela za otroke, ki nimajo več svojih staršev. Vedno sem čutila tako. A življenje je šlo v takšno smer, da še zase nisem zmogla poskrbeti. Žalostno.

Še bolj žalostno pa je to, da se naenkrat družine znajdejo v tem, da ne zmorejo, da nimajo kaj, da nimajo kam. Kot družba si tega ne bi smeli dovoliti, ker imamo na ta način na daljši rok samo še večjo izgubo. Do zdaj nisem vedela, da sem dejansko doživela živčni kolaps. Zdaj pa lahko to zatrdim. Kako se kažejo posledice revščine, preveč delovnega urnika in začaranega kroga? Propadanje mišic, izguba vida, boleči sklepi, migrene, boleče menstruacije, rakaste celice, mravljinčenje v okončinah, tesnoba, depresija, agresivnost, mnoštvo tablet in alkohol, samomorilnost, destrukcija. Podobno se zgodi, če je oseba izpostavljena nasilju. Lahko zatrdim, ker sem šla skozi vse te faze.

Ne jemljem več zdravil, ki so mi jih predpisovali, in aktivno skrbim za gibanje, počitek in prehrano. Kajenje se je prepolovilo, alkohola sploh ne uživam več. Ob večji aktivnosti takoj začutim, da je preveč, in ustavljam konje. Odkar ne jemljem zdravil, se mi celo vid izboljšuje in ne čutim več takih bolečin v ledvici. Še vedno znajo biti prisotni krči v mišicah, zato sem začela uporabljati magnezij. Zjutraj se moram na silo prepričati, da se telo prebuja in bodo bolečine čez petnajst minut izginile. Pravim si, da ni tako hudo, in če le gre, brez preklinjanja. Gre tudi brez preklinjanja, gre. Potem je treba poskrbeti za dve nadobudni spremljevalki, psički, ki poskrbita, da bolečin nimaš več časa čutiti in si že tako ogret, da se smeješ, ko počneta pristrčne neumnosti. Napredovala sem do točke, da na grad pridem sama, da na prvi hrib tukaj v bližini pridem sama, in na to sem ponosna. Sprva sta bili psički tisti, ki sta me vlekli gor. Sledijo raztegovalne vaje in vaje za jačanje mišic ter samomasaža. Nekaj branja in pisanja za možgane, če je ideja. Pridejo dnevi, ko je težko vzdrževati to disciplino, ko ni energije, ko začutim dvig negativnih vibracij, ko začutim nevrozo. Takrat se umirjam, diham, meditiram

Rade Nikolić

in pustim, da gredo slike svojo pot, čeprav so neprijetne.

Vrnejo se slike nedavne preteklosti, ko nisem imela kaj, ko nisem imela kam, ko nisem imela vzroka. Nisem več tako konfliktna oseba. Jasno mi je, da sem bila taka zato, ker sem bila izčrpana, zlomljena. Dejstvo pa je, da moram paziti na ritem obremenitve, ki jo zmorem. Začasno sem morala prestaviti vodenje Nevid(e)ne Lublane, ker me enostavno preveč izčrpa, da bi lahko poleg tega redno izvajala program zdravljenja, ki sem si ga zadala. Pa ne vodenje kot vodenje, preveč me izčrpa vožnja in čas vmes. Poleg tega pa se pojavljajo težave s koncentracijo. Vem, da bo glava delala takrat, ko bom sposobna spet igrati šah, ki je za koncentracijo idealen. So dnevi, ko enostavno nisem sposobna slediti niti filmu, kaj šele igrati šaha. Prepričana pa sem, da se bo izboljšalo, če bom pridno sledila potrebam svojega oslabelega telesa ter duha. Zlomljen duh, zlomljeno telo. Pa vendar imam končno priložnost. Mnogo ljudi je nima.

So pa tudi taki, ki priložnost imajo, pa se žal ne premaknejo. Niso zadosti motivirani? Nimajo radi same sebe? So skriti pod okriljem substanc? Preveč negativne informacije okoli nas morijo dobro razpoloženje duha. Le komu to koristi, da ves čas poka? Malemu človeku sigurno ne, ta je ves čas na izgubi, še sploh, če se naravni viri pridobivajo in branijo z orožjem. Prave možnosti ustvarjajo višjo vibracijo duha, zdravo telo in boljše medsebojne odnose. Tisto, kar te ne zlomi, te okrepi. Ne veš, kaj je lepo, dokler ne spoznaš grdega? Že ko si v trebuhu, razlikuješ ugodno od neugodnega. Delo osvobaja, so rekli, in je nastalo eksperimentalno taborišče. Najhuje izmed vsega pa je, ko ima človek vse, pa ne ve več, kaj bi delal v prostem času. To je šele umetnost.

Anastazija Om

TATU ZGODBA

Bil je 8. marec, dan žena pred 12 leti ... Človek bi pomislil, da navaden delovni dan – pa vendarle temu ni bilo tako. Kot po navadi se je dan pričel zelo zgodaj, ob 4.30, s kavico in odhodom v službo. Dan je potekal normalno kot vsak drug, razen tega, da je ob koncu delovnega dne nadrejeni ženski del kolektiva povabil na kozarček šampanjca in vsaki podaril rožico – kot se pač za naš praznik spodobi. Po končani službi ponovno na avtobus in proti domu ter drugi službi – svojemu sinu in vsemu, kar paše zraven. Pozno popoldne se je moje počutje kar naenkrat poslabšalo. Malo sem se ulegla in pomislila, da mi bo odleglo, vendar temu ni bilo tako. Odločila sem se, da grem predčasno spat in si opomore do naslednjega dne, ko bo treba iti v službo. Žal se je ponoči moje zdravstveno stanje tako poslabšalo, da je moral sin poklicati zdravniško pomoč. Reševalno vozilo, ki je imelo vključeno sireno in lučke, me je odpeljalo v urgentni blok Kliničnega centra, tam pa so me poslali naravnost na operacijo. Po dveh dneh se končno prebudim iz narkoze, in ko mi kirurg vošči oziroma zaželi VSE NAJBOLJŠE ZA DRUGI

Foto: osebni arhiv

ROJSTNI DAN, se zavem resnosti bolezni in da mi je bilo ponujeno novo ŽIVLJENJE – LIFE –, kar moj tatu (pisana črka L, ki jo imam na levi strani pri srčku) tudi predstavlja. Tatu me bo do konca svojih dni spominjal, kako se ti lahko življenje obrne v trenutku. Danes si – jutri te ni.

Tanya

TO NI ZGODBA, 1. DEL

Gazim po zasneženih železniških tirih, ki ločujejo BTC in Fužine, namreč odpravljam se v nakupovalni center. Vreme je oblačno, a v mojem srcu sije sonce. Danes smo 21., dan, ko na moj račun pride socialna podpora. Lahko bom plačal svoje račune, natisnil plakate za svoj novi dokumentarni film Kapitalizem poneumlja, ni pa tudi vrag, da si ne bi mogel privoščiti še kave iz avtomata. Se pa zavedam, da moram paziti na vsak evro. Ne morem pa biti kakor sosed Tomaž in Safet, ki sta največje sirotinje v naši okolici, a vedno glumita, da živita na visoki nogi, oba doma pri starših, mamica in oči jima dajeta vse. Pijeta v najdražjih lokalih v stari Ljubljani, kjer zapravljata socialno podporo, medtem ko na mizi poleg njiju ležijo ključki od zadnjega modela Renault Clio, da ju opazijo vse potencialne sponzorše. Poleg najnovejšega Renaulta Clia, ki jima ga za te priložnosti izposoja Safetov bogati stric, ki se je včasih bavil z mutnimi posli, ju krasijo drage srajce, ki pa si jih kaj drugega kot nakradeta v nakupovalnem centru, v katerega sem namenjen. Pridem do Letališke, ko me na prehodu za pešce skoraj zbije en debil: »Pa dej glej, pizda, mal! Na prehodu za pešce smo,« se še zaderem. Kaj misliš, da če imaš ful dober avto, da lahko kar zbijaš folk? Ni zaleglo. Tip je samo dvignil sončna očala in mi rekel: »Znaš ti, ko sam ja, nemoj se zabejavati, mali.« Za sekundo me prime, da ga izvlečem iz te njegove kante, a si premislim, pametnejši odneha, zamahnem z roko in grem naprej. Tip te skoraj zbije in namesto da bi se ti opravičil, ti še teži, a mi je povsem jasno, zakaj. Tudi on je namreč vozil najnovejši Renault Clio. Že sem pri Koloseju. Tolikšne gneče že res dolgo časa nisem videl, vsa parkirišča zasedena, a šele kasneje mi je potegnilo, zakaj. Sodeč po gigantskem plakatu grejo vsi gledat najnovejši film Thor: Ragnarok. Ozrem se levo, vidim vsaj dvajset plakatov enega za drugim v vitrini. Nisem mogel verjeti, kakšno sranje

folk dejansko plačuje. Sami plakati so povedali vse. Ponavadi je važno, da je najbolj viden obraz še enega celebrityja, tematika pa kot vedno, novi in novi filmi, katastrofe, ki obljublajo že petstotič konec sveta, še ena romantična komedija z Adamom Sandlerjem ali pa naredijo spet kake blesave remejke stare grozljivke in tako uničijo original. Ma, mogoče pa le niso gledalci zares krivi, saj niso nič drugega kot žrtve kapitala, hmmm. Malo se zamislim nad vsem tem, ko se obrnem malo desno, tam je vitrina prazna, ko naenkrat v njej zagledam plakat – Diego Menendes predstavlja film Kapitalizem poneumlja. Končno pridem do City parka. Gužva, na tisoče ljudi kot vedno. Gledam vso to blesavo maso in pomislim, kako so programirani ljudje, odzivajo se kot roboti, kupuj, kupuj, zapravljaj, zapravljaj ... najbolj grozljivo pa je, da se tega sploh ne zavedajo. Pogledam vse te police hrane. Hm, mogoče bi moral začeti krasti, mater ... Tudi če me dobijo, lahko na koncu vedno rečem: »Ej, ma sej veste, vsi politiki kradejo, a zdaj boste pa mene zaprli, ker sem ukradel eno ušivo Milko, al kaj.« Končno pridem do fotokopirnice, izvlečem USB, kjer imam shranjen plakat, ter šokiran obstanem, ko vidim, da ena ušiva A3-kopija stane 2,80 evra. Prešine me slabost, in ko omenim, da so najdražji v Sloveniji, prodajalka reče: »Veste, gospod, če vam je cena previsoka, je v Ljubljani še veliko drugih fotokopirnic.« Ma, saj ste hujši od oderuških bencinskih črpalk. Ženska onemi, jaz pa izstopim. Ja, veliko fotokopirnic je naokoli v Ljubljani, a nobene v BTC-ju, tale je edina. Čeprav že dolgo ne maram veletrgovin, sem si rekel, da se še malo razgledam, če že nisem natisnil plakatov, še dobro ura me loči do začetka mojega popoldanskega dela – dela na črno. Se nadaljuje.

Diego Menendes

POVZETEK

Bila si prijeten obraz, čudovit nasmeh, privlačne postave in predvsem prevzete narave. Neznanka, nova izkušnja, tudi plen ali pa zelena trofeja, če želim osnovno poimenovati. Vsekakor sila vsega.

In zmerom v takšnih trenutkih me vrže.
V pomenu, da mi zamaja pogum in samozavest in samozaupanje ... a se zberem in želim narediti vtis, predvsem tisti eni, takrat tebi, ki si mi absolutno všečna.

Se predstavim, to znam. Ti sežem v roko in ob močni glasbi se ti prikradem čisto blizu ušesa, da slišiš ime. A to je varka. Ni pomen v imenu, lahko ga pozabiš. Biten je stik, povezava. Moč in hkrati nežnost roke, rokovanja. Vdor v tvoj osebni prostor. In predvsem pogled v oči.

Mine čas in si šla domov.

Drugo jutro sprejemem tvojo prošnjo, zgubim se v tvoj profil. In vidim slike tvojih objav. In čutim nežnost. In želim si te spoznati še toliko bolj.

Videti osebo za slikami.
Napišem ti poziv k pijači, k sprehodu ... ni mi važno kam. In odpišeš da.

Začetek zbliževanja v stavkih preko sporočil. In že strdim vsa nepotrpežljiva v svoj ekran na povratno obvestilo. Vsak dan znova raste vznemirljivost. Poči skoraj mi trebuh.

To traja šest dni. Šesti dan te vidim. A preden se odpravim, mirim svoje telesno, umsko stanje ... Si potrpežljivo pravim, bodi brez pričakovanj.

Stojim pred vrati kina, razmišljam na pozdrav ... in si tam. Prvo kar opazim dejstvo ... tvoja barva je rdeča.

In ta smeh. Ne nasmešek, smeh. Pristen, s srcem in pogledom rahlo s strani. Zamajaš mi kolena.

Zgubim se v film. Vsake toliko pa le s strani špegam tvojim gibom.

Foto: osebni arhiv

Na koncu še vožnja v lokal.
In padajo besede žive ... iz ust, z vidno mimiko telesa.
In zgubljam se v tvoje stvarstvo.

Pa pride ta presneto hudo čudna reč, ko ura kaže na večer za spanec, jaz pa nočem iti drugam, a pospremim te do avta.

Opazujem zelo pozorno ...
Z užitkom gledam tvoje prste, kako igrajo se s ključi.
Naenkrat tišina, le nasmehi. Ne umaknem svojega koraka ne pogleda s tebe ... in mi sežeš v objem, skoraj daš mi že poljub ... in jaz isto. A ne gre, se ne zgodi.

Zmešana od čustev gor in dol se vlečem proti domu, besedno tolčem svojo glavo, svoj razum, da bi morala večji imeti pogum. Mi odmeva v mislih rek, da priložnosti človek naj se ne brani, ne veš, kdaj pride spet. Če sploh.

In spesnim čez minuto sporočilo ... rahlo zaobjamem svojo silo in pošljem ti ta znak. In tebe sploh ne ustraši ... odpišeš mi nazaj.

Drugo jutro znova v dan, prva misel si.
Čakam ta dva dneva na tvoj čas ... Cela večnost.
In še preden pridem k tebi, mi je žal te ure, ko moram spet domov. A se zberem in zavedam, da uživam v tu in zdaj, in pričenjam vpjati vse detajle.

Prikradeš se mi čisto na blizu, najprej roke, potem telo. In objameš moje bistro.
In zdaj je bil poljub. Ter vse ostalo, nama znano ... ne grem več v podrobnosti.

Katja Zgozdnik

**ZAKAJ SO HOKEJISTI NA BLEDU?
KER SO TO ITALIJANSKI UPOKOJENCI S PALČKAMI.**

ČRTOMIR CLONSKY

Cestna filozofija:

LAJF

Koga zebe in komu je vroče? Hladno je v naravi in na ulicah, brezdomci se grejejo pod petimi puloverji, v kakšni topli vukojebini, na kakšnem obisku ali s pomočjo alkohola. Če ne gre drugače, se uščiješ v hlače in pomaga za nekaj časa. Lahko delaš počepa, sklece ali pa primeš v roke lopato, vroče je tudi tistim, ki kradejo, saj adrenalin naredi svoje. No, da bi se greli na ta način, vam ne priporočam. Torej, vroče je tistim, ki kradejo drva, in tistim, ki se hladijo na hladnem. Še malo pa bo sneg skopnel, zacveteli bodo zvončki in trobentice, zapihale bodo tople sapice in ogrele naša srca. Lažje bo živeti, spet se bomo čudili naravi in dihali svež zrak.

Kavica

Imam svoje mnenje, pa se z njim ne strinjam:

ALI TE LAHKO PRIMEM ZA JOŠKE?

Trump, rojen v Kanadi, je postal predsednik ZDA. Hillary je imela več glasov, toda štejejo elektorski glasovi. Poročen je bil trikrat – z miss Teksasa, z Ivanka Čehinjo in sedaj z našo Melanijo, spremljevalko za visoko družbo, tudi miss, že pa krožijo vici, da, če se loči od njega, bo Slovenija postala lastnica polovice ZDA.

Trump hoče uničiti vse, kar je dobrega naredil Obama, zdravstveni sistem, davke ... Pošilja flote proti Koreji in izziva jedrsko vojno, tako kot z Rusijo, kjer so prepovedali Jehove priče in nevladne organizacije. CIA je oborožila upornike v Siriji in ZDA NE VEDO VEC, KOGA BODO NAPADLE. V Koreji je bil tudi TITO IN AGRESIJE Mosada in CIE ne bi bilo, če bi še obstajali neuvrščeni.

Irak je drugi ameriški Vietnam, tam je država džihad in potem so teroristični napadi financirani od tam. Glavno mesto Izraela bo Jeruzalem, kjer sploh nimajo ustave. Tako pa lep dan borca vam želim.

Črtomir Clonsky

ZGODBA IZ BABILONA

Mesto Babilon je bilo nekoč močno utrjeno gradišče, ki je stalo sredi današnje reke Evfrat na jugu Iraka. Tam so živela svetniška dekleta, ki so morale opravljati določene naloge. Ena izmed njihovih nalog je bila, da so morale medse sprejeti vsakega plodnega moškega – temu so rekli orgije. Tu se sedaj prične ljubezenska zgodba o fantu in dekletu, ki sta bila dovolj stara, da so ju prisilno sprejeli v tempeljski bordel. Odločila sta se, da skleneta krvno prisego, da se nikoli ne bosta razšla. Že kmalu po tem ju je objem nežnih rok razdvojil. Po uri intenzivnega fukanja sta se lahko samo še prepustila uživanju. Kmalu zatem je vsak odšel svojo pot.

Dejan Sony

CVETKE S KNOBLEHARJEVE

Da ne bom le šinfal delavcev bloka, gremo še malo na nas. Saj je vsem jasno, da je to malo čuden blok in kakšni »pacienti« živimo v njem. V redu. Ampak ... Res nikakor mi ne gre v glavo, da je nekdo – čim sem se preselil sem – v prvem nadstropju ukradel tušno držalko in čez nekaj dni še v našem drugem nadstropju.

Pa dobro, kaj je/sta imel_a od tega? Morda liter vina?! Kazen pa bomo plačali vsi! In nekdo, ki je do sedaj kuhal le na drva ... ja, razbil je indukcijsko ploščo na štedilniku. Ha! Tako to gre v tem bloku »pri Adamsonovih«. Gremo dalje?

Sicer so se stvari malo polegle, vendar sranje ostaja še naprej. Posrani sekret, posrana kuhinja ... kdo pa je že klošarja naučil higijene? Ko si enkrat pod mostom, ne več več, kaj je soba. Jebat ga!

Taubi

011
KRALJI
ULICE

NEK CESTNIH AJ

BELA LJUBLJANA

Taka, kot jo opevajo Bele vrane v popevki izpred let. Zima nas ni pustila na cedilu in je prekrila vse odpadke, v katere se človek nehotе zazre, ko se odpravlja peš ali s kolesom po opravkih. Kmalu bo pomlad, spet bo vse ozelenelo, cvetelo, smeti pa se same ne bodo pospravile.

Čistilna akcija z rokavicami in z dobro malico bi bila le začasni ukrep. Morda se bo našel kdo, ki bo ob tem stavku dejal: »Spet se je pojavil nekdo, ki ga vse moti, nerga in želi delati red.« O vzgoji na to temo bi bilo tudi treba kaj poreči. Tudi po končanih piknikih ob rekah ostajajo odpadki. Vseh teh napak narava ne bo sama pozdravila. Naj bo pomlad res čim bolj zelena in cvetoča, da bodo rastline in živali lažje dihale in ne bodo več ogrožene zaradi nas. Smetnjakov je še kar dovolj, da se ne bi mogli izgovarjati na to. Ko se nam oglasi želodec po poti, pa nam tudi ne bi smelo biti odveč embalažo spraviti v torbico ali odvreči v smetnjak. Upam, da niseh z zapisom naredila preveč nesnage. Tako kot v stanovanju ali pač kjer koli naj bo v naravi spomladi spet »friško« in čisto.

Pa naj bo zopet kakšna pesem posvečena še lepši Ljubljani, saj nas glas melodije tako očisti in pomirja kot voda.

Sonata

KRALJEV ULICE VEČ NI?

Ulična prodaja časopisov ima v svetu in pri nas dolgo zgodovino, ki smo jo pri nas žal opustili, v tujini pa to tradicijo še uspešno in ponosno držijo pri življenju. Pri nekaterih narodih obstaja zavedanje, da je treba določene stvari ohraniti za bodoče rodove, pri nas tega žal že dolgo ni več.

Ponovno bi nas rada pohvalila, da nam je uspelo narediti čez 140 števil, s čimer se ne more pohvaliti veliko mesečnikov pri nas. Samo za informacijo, časopisi, kot so Kralji ulice, izhajajo tudi v drugih državah po svetu, z drugačnim naslovom seveda, podobnimi in manj podobnimi temami, a z bistveno razliko, v njih so objavljene reklame, za kar dobijo tudi plačilo, pri nas pa teh ne objavljamo, zato sem nanj še toliko bolj ponosna. Pred kratkim – poleti – smo imeli težave in dnevni center je bil v popoldanskih urah zaprt. Časopisi so se delili v parku pred sodiščem, za vse nas je bilo stanje zelo kaotično. Čista zmešnjava, prodajalci so se spraševali, kaj pa zdaj, kako bodo preživeli, sama pa sem začela razmišljati, kaj bi se zgodilo, če

Kraljev ulice, časopisa in organizacije ne bi bilo več. Seveda bi si vsak našel nekaj drugega, neki drugi vir prihodka, vendar kakšen?

Stopnja kriminala bi zopet narasla, ljudem, ki imajo otroke in v življenju niso kradli, pa bi trda predla. Kaj bi se zgodilo z družinami, kako bi jih nahranili, plačali najemnine, položnice (tukaj moram omeniti, da je prodajalcev iz dneva v dan več, zgodilo se je že, da so ljudje, ki so pri meni redno kupovali časopis in mi dali še kakšen evro za zraven, sedaj sami postali prodajalci, predvsem pa je še najhuje, da je opazna porast prodajalcev, ki imajo družine in ni več veliko tistih, ki prodajajo časopis za opojne substance – katere koli).

Dosti ozdravljenih odvisnikov bi se vrnilo na stara pota, od kod denar, spet kriminal, preprodaja drog, tablet ali pa beračenje. Kaj pa center, kjer kupiš časopise, se lahko požimi pogreješ, lahko uporabiš telefon, računalnik (socialna omrežja), tisti, ki so na cesti, si lahko ogledajo kakšen film, poslušajo glasbo, pregledajo oglase za službe ... Zaposleni jim pomagajo pri pisanju življenjepisov, pri urejanju raznih dokumentov, jih obrnejo na pravi naslov za pravno pomoč, fotokopirajo ... Pripravljajo razne delavnice: šivanje, gledališka skupina, likovna ..., da ne pozabim omeniti naših nogometašev in pa raznih prireditev, za katere priskrbijo vstopnice, do raznih izletov. Imamo tudi garderobo, kjer so spravljena oblačila, ki jih prinesejo dobri ljudje, če kaj potrebuješ in ti je prav, lahko vzameš. Da ne pozabim na suho hrano, donacije pekarn, razna peciva od prejšnjega dne, tako da se lahko posladkaš ob kavi in soku. Pomembno je tudi druženje, da med sabo malo poklepetamo in se razbremenimo.

Imamo tudi nastanitveni program, kjer se lahko nastaniš za leto in pol (predvsem za samske osebe oziroma osebe brez otrok pa tudi družine) in med tem najdeš svojo sobo. Predvsem pa vsak mesec z avtorskimi članki razveselimo vas, naši zvesti bralci, med prodajo smo spletni tudi že prava prijateljstva. Čeprav je težko stati v različnih vremenskih razmerah brez zagotovljenega dohodka, vendar ko vidim vas, moji zvesti podporniki, ki vas je mnogo, sem vesela, da lahko z vami poklepetam, in dan je takoj lepši.

Ja, res polno stvari nam nudijo Kralji ulice, zato bi ob tej priložnosti rada pohvalila predsednika Bojana, Jeana, Ines, Gorana in vse ostale, res ni vedno vse popolno, vendar je, zato upam, da se ne bo zgodil črn scenarij in, tako kot je pri nas v navadi, ljudem vzel še tisto malo dobrega.

Nina

ODPADKI

Klošar, brezdomec, drogeraš, travaraš ...

Vse nas mečejo v isti koš!

Gospodje in dame, živimo v 21. stoletju.

Prosim, ločujte odpadke!!!

Jaz spadam v organske. Hvala. ☺

Nenad R. (#746)

LETA

Na koncu NISO leta življenja, ki štejejo, ampak dejstvo, koliko življenja je bilo v teh letih.

Vanja (#578)

ODA O »NAŠI VESNI«

Je kot vreme – oblačno ali sončno.
Red in čistoča ji nista tuja.
Kuha nam čajček in kavo.
A kaj, ko prej najdeš modri diamant kot njen nasmeh.
Včasih ostra kot nož,
dobra kot torta,
svetla kot sonce in bog ne daj, da bi bila oblačna.
Grmi kot grom!
Res je, redko se nasmeje. A ko se,
je to vredno vsega zlata! ☺
Hvala ti za vse.

Nenad R. (#746)

ANEKDOTE IZ PRODAJE

MI

Pridejo kdaj bolj krizna, težja obdobja. Lahko bi rekli, vi brezdomci jih imate kar naprej. Še vedno živimo med vami in za ta časopis, to je zrcalo naše duše. Mogoče bi bil svet pust brez nas, ne bi se ustvarjale anekdote, žalostne, solzave zgodbe, humoreske. Res se lahko zahvalimo tistemu, ki se mu je porodila ideja za tovrstno delo, torej prodajo uličnega časopisa. Na stavke: »Nimate za jest, se razstavljate, ste brez denarja,« ponavadi raje ne odgovarjam. Sprašujem se, če je življenjska pot, kjer sta pomembna delo in denar, res vse, kar nam manjka, čakajoč Vsemogočnega, ki bo odločal biti ali ne biti in nam dal voljo, da ne klonemo, da smo močni v sebi.

Sonata

DRAGI KRALJ, DRAGA KRALJICA – TI, KI PRODAJAŠ IN SE TRUDIŠ!

Tako kot vas – če si sploh lahko upam deliti na nas/vas – tudi »nas« radosti, ko nam kdo pričara nasmehe, pozitivno energijo ... Rabimo to, čeprav marsikdaj tega ne priznamo. Še bolj zato, ker smo ujeti drugje kot vi, ujeti v hitrem tempu ad hoc generacije, ujeti v nas samih.

Res je, lahko smo veseli, ker imamo, ker lahko, da nas ni strah, kje bomo spali in kaj bomo jedli. In tako kot ste vi veseli vsakega dobrega kupca, nasmeha, zgodbe in vsega, kar spada zraven, tudi nas radostita vaša volja in pozitivna energija. Zgodbe v Kraljih nas opogumljajo in dajejo vedeti, da smo lahko srečni in da se da. Da se da ostati pokončne glave, četudi smo cilje morali prilagoditi razmeram. Da se da uživati v majhnih stvareh in v njih najti zadovoljstvo.

Zato apeliram na vse Kralje in Kraljice, na tiste s povešeno glavo: »Vi ste prodajalci. In prodaja Kraljev je častna, zato jo tako tudi jemljite, bodite samozavestni. Prodaja je igra, treba jo je znati

igrati. Vsi se radi igramo, mar ne? Če delujete nezainteresirano, če samo mahate s časopisom, se ne bo zgodilo prav dosti. Eni še pozdravite ne (prav taki mečete slabo luč na vse ostale). Nekaj mora ljudi prepričati v nakup, morda nasmehe, pripomba, pozdrav? Ko se prodaja, ste prodajalci in šele nato nekje daleč sta vaša slaba volja in nezadovoljstvo.«

Hvala vam za inspiracijo za zgornje vrstice in mnogo zadovoljstev!

Matevž

P. S. Brez skrbi, vem, da se ne boste kar tako prodali.

NA MOJE STROŠKE

Stalna stranka, ki sem jo med prodajo Kraljev srečeval vsak petek, mi je redno dajala po pet evrov. No, pred kratkim mi je dala le dva evra, naslednjič zopet dva. »Kako to?« jo pobaram. Odgovori: »Moja hčerka študira pa internat ... stroški so visoki.« Pa pravim: »Kaj zdaj, bo na moje stroške študirala?« Smeha zvrhan koš.

Polde

MLADI

Sem prodajalka časopisov Kralji ulice na vhodu v garažno hišo Trdinova. Poleg rednih kupcev socialnega časopisa pogosto vidim mladega dečka, ki me vsakokrat vljudno pozdravi. Pred nekaj dnevi je deček zopet prišel mimo mojega prodajnega mesta, me kot po navadi lepo pozdravil in šel dalje svojo pot. Minilo je pol ure, ko se je deček vrnil, me nežno pogledal, mi v roke stisnil pol evra ter se mi opravičil, ker pri sebi ni imel kaj več denarja. Ko je že hotel oditi, sem ga ustavila in mu poklonila časopis Kralji ulice. Presenečeni nad njegovim dejanjem in osveščenostjo o socialni problematiki mi je postalo toplo pri srcu. Tako sem dobila nov zagon za prodajo našega časopisa.

Špela Blatnik

TABLETE

Med prodajo časopisa se mimoidoči ustavi pri meni. Po vljudnem kramljanju me vpraša: »Na katerih tabletah si pa ti, da me poznaš?

Nenad R. (#746)

13.30 DO 15.00

Včasih ne delam vse dni v tednu, saj imam dva otroka, ki mi pomenita edino srečo, kar me ohranja pri življenju. Takrat sem pri svojih otrocih. Na žalost sem zaradi tega ostala brez svojega dogovorjenega prostora.

Zato mojim prečudovitim strankam, ki tako rade klepetate z menoj, sporočam, da sem v podhodu Trdinove garaže med 13.30 in 15.00. Na voljo sem za prodajo Kraljev, dober klepet oziroma samo za vaš lepi nasmešek.

Vanja (#578)

Dogodki:

KUHA ULICA

V okviru projekta ZaŽivi ulica – Kuha ulica smo v tej mrzli zimi, dne 1. 3., za uporabnike društva Kralji ulice pripravili kraljevski boršč. Pri nabavi sestavin za le-tega je pomagal – kot že velikokrat prej – Srečko in s trga prinesel jušno zelenjavo, krompir in kislo zelje. Na društvu KU so prispevali ostale potrebne sestavine.

Z Uršo sva ga začela pripravljati v dopoldanskem času, čeprav poškodovana, sva se uspela dogovoriti o postopku priprave »ponarejenega« boršča. Jed je bila ob 14. uri pripravljena in postrežena. V veselje mi je, da smo lahko nahranili okoli petdeset oseb. Kjer je volja, tam je pot.

Sestavine: olje, zelje, kislo zelje, sladko rdeče zelje, krompir, korenje, peteršilj, svež koprc, gomolj zelene, čebula, česen, bučke, jajčevci in svinjina. Začimbe in dišavnice: sol, poper, koriander, kumina, muškatni orešček, sojina omaka, timijan, majaron, lovorjev list ...

Postopek priprave/recept: meso narežemo na kocke. Jušno zelenjavo operemo, olupimo, odcedimo in jo narežemo na žetone, gomolj zelene na ploščke. Svež peteršilj osmukamo listov in steblo narežemo na drobno. Bučke, jajčevce in krompir prav tako narežemo na kocke. Zelje narežemo na trakce. Kislo in sladko zelje operemo, odcedimo, del sladko-kisle osnove shranimo za kasneje. Čebulo in česen narežemo na majhne kockice.

V vročo ponev dodamo olje in popražimo čebulo, da zarumeni,

»Polomljena« kuharja

Foto: arhiv KU

na sredini ponve naredimo prostor, da popražimo še česen, ko zadiši (ne po zažganem), dodamo meso in začimbe. Pražimo, dokler se meso ne zmehča, dodamo krompir, zelje in jušno zelenjavo. Zalijemo z vročo vodo in počakamo, da je zelenjava skoraj kuhana. Dodamo oprano kislo, sladko zelje, bučke in jajčevce, kuhamo še par minut, začинimo po okusu. Postrežemo s svežim nasekljanim peteršiljem, kruhom in koprcem. Dober tek.

Jože Drol

KRASNI NOVI SVET

Kralji ulice smo si na prijazno povabilo SNG Drame v Ljubljani – letos že šestič po vrsti – ogledali predstavo, tokrat priredbo romana A. Huxleya, v režiji Barbare Pie Jenič, namenjeno zgolj nam. Da bi Novi svet dejansko bil krasen in ne tako zelo podoben zlovesči prerokbi, si želimo prav vsi, verjetno ne le mi, ki smo se po predstavi zapletli v prijetno kramljanje z igralcem Nikom Škrlecom in Jernejem Pristovom, predstavnikom za odnose z javnostmi, in se ob tem osvežili s pijačo in prigrizki.

Za sklep lahko rečemo zgolj: iskrena hvala in se vidimo spet ob letu osorej!

Foto: Nada Žgank

MG

JAVNO OBVESTILO

Dne 1. 4. je MOP v sodelovanju z Evropsko unijo – projektom »Housing in the EU« – dobilo 2018 stanovanjskih enot, ki jih bo namenilo najrevnejšim prebivalcem oziroma reševanju problema brezdomstva v Sloveniji.

Uredništvo

Mariborska stran:

V društvu Kralji ulice smo konec leta 2016 začeli z razvijanjem in izvajanjem programa antideložacije tudi v Mariboru. Osnovni namen programa je, da uporabniki obdržijo varno in cenovno ugodno nastanitev. Program se deli na dva dela, eden je preventivno skupnostno delo, ki ga izvajamo v stanovanjskem kompleksu na Poljanah, drug pa terenska podpora ranljivim posameznikom in družinam. Predstavljamo vam Mariborsko stran, pri kateri sodelujemo z Zavodom Franko Maribor.

KOŠČKI ŽIVLJENJA

Ko mi kdo reče, zakaj pijem ...

»... in naslednjič je že tu. Mater 'mam jaz zgodbo za povedat', štorij! Ljudje nimajo pojma, kaj sem preživel. Ko se pogovarjam z ljudmi, pa si mislim, kakšne bedarije se mi pogovarjamo, kaj ga bluzimo, kaj je to za en pogovor! In kje je življenje, življenje?!

In se zamislim, kako sem mrtvemur človeku slekel oblačila, da sem imel kaj za obleči.

In potem dalje vse te prazne, puhle debate. Ljudje ne vedo, ne vedo! Če tako pogledam, mi je bilo najhuje, ko mi je umrla mama. Pa druga žena. Dvakrat sem bil že vdovec. Ampak pri drugi je bilo res

hudo. A gremo nazaj k moji mami. Rada me je imela, zelo me je imela rada. Vedno mi je dala 'lupčka', preden sem šel v šolo. Vse je bilo dobro, dokler sem imel mamo. Potem pa je šla, kar naenkrat, neko bolezen je dobila, vodeniko, al' kaj jaz vem, kaj je bilo. Vem samo, da ni bila več z mano. 12 let sem bil star. In sam. No, skoraj sam, z očetom in kasneje mačeho ... Štiri leta sem preživel v vojni. Tu, v Sloveniji, to ni bilo nič. Vi nimate pojma, kaj je to vojna.

Pa v srednji šoli se nisem rabil veliko učiti. Kaj veliko, nič se nisem učil. Brihten sem bil, že pri pouku sem si zapomnil, da sem imel dobre ocene. Pa ženske, ženske so me vedno rade imele. Že od srednje šole dalje! Jaz pa njih. Obračal sem besede, obračal

sem ženske. To se me je vedno držalo. Vojna ... Tista 4 leta potovanja po Jugoslaviji, kakšne grozote. Vse sem bil. Enkrat Hrvat, drugič Srb, tretjič musliman. Zato pa sem danes tu, še živ. In če kaj, pa sem veren. Ja, verjamem v Gospoda, križ je za nas nosil in trpel je. Verjamem vanj, saj sem zaradi njega danes tukaj. Nikoli nisem vanj podvomil. Kaj pa ti?»

Življenjska zgodba: Srečko Arnuš
Zapisala in priredila: Mojca Bizjak

Če te o našem delovanju v Mariboru zanima še kaj več, nas obišči na Facebook strani: Kralji ulice Maribor.

Bil sem težko duševno bolan,
imel sem težko obliko shizofrenije.

Začel sem uživati marihuano
in marihuanino olje.

Po treh mesecih uživanja sem
se normalno počutil.

Bil sem zdrav.

Od tistega časa naprej
uživam marihuano in

sem popolnoma fizično in psihično zdrav.

Nimam nobenih prehladov.

Borim se za legalizacijo marihuane, za rekreativne namene,
pogovarjam se na ulici,
se udeležujem sestankov in aktivno sodelujem,
hodim na shode.

Redno igram kitaro, poslušam glasbo,
slikam, pišem pesmi.

V sobi imam kip Marije, Bude, Lakšmi.

Želim si, da bi lahko vsi ljudje kadili marihuano – kot na Jamajki.

Johnny Ernest Grass (J. E. G.)

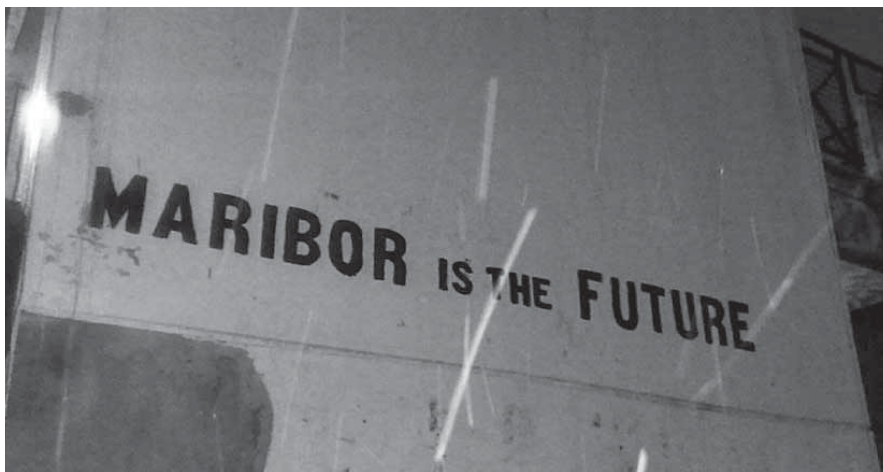

Foto: Špela Dolajš

Opodpiram - NEŽA PRAH

Kdo si, kaj te v življenju najbolj poganja?

Ena od sedmih in pol milijarde ljudi. Zasebno Neža, ki ima rada mir in knjige. Pa filme. Včasih kaj napišem. Kar se tiče službe, tam sem veliko časa, pa najbolje opiše, da sem deklica za vse na javni TV.

Najbolj me poganja dejstvo, da me enkrat ne bo več in moram izkoristiti to, kar imam tu in zdaj.

Prva_e asociacija_e, ki se ti zbudi_jo ob besedi brezdomstvo, brezdomen.

Boj. Pogum. Stigma.

Kakšen je tvoj intimni odnos do brezdomstva? Kdaj si prvič srečala nekoga, ki ni imel »doma«, ali pa vsaj pomislila na to, kdo so pravzaprav brezdomni ljudje?

Pred desetletjem sva se v mariborski bolnišnici hkrati znašla fant mojih let in jaz. Oba z zlomljenimi kostmi. Če si naju videl klepetati na hodniku v bolnišničnih haljah, ni bilo opaziti nobene razlike.

Mene so po zdravljenju odpustili v domačo oskrbo, fant ni imel doma, niti urejenega zavarovanja (zdravnik mu je sicer bolnišnično zdravljenje podaljševal, dokler je lahko). Srečala sva se na kontroli, njegovo okrevanje je napredovalo počasi. Ni imel prostora za počitek, nihče ga ni negoval. Moje zdravljenje je napredovalo hitro. Vse samo zato, ker imam to srečo, da imam dom in socialno mrežo, ki je lahko poskrbela zame, ko sem padla.

In v tej mreži je, po mojem mnenju, ključna razlika med osebami, ki imajo dom, in tistimi, ki ga nimajo.

Kakšen se ti zdi odnos do brezdomnih v slovenski družbi in družbi na splošno?

Ni mi všeč obtoževanje, opletanje z besedo lenoba, kar pogosto slišim, pa tudi ne pomilovanje. Zdi se mi, da prepogosto zanemarimo, da preprosto v življenju nimamo vsi enakih izhodišč in priložnosti. Zdi se mi, da se prepogosto krivda vali na posameznika, tudi v tujini.

Imaš kakšnega stalnega prodajalca, prodajalko (če seveda kupuješ časopis)?

Največkrat časopis kupim v podhodu železniške postaje pri Borisu in njegovem psičku Tobiju. Enkrat sem se pred njima znašala v zadregi, ker nisem vedela, če imam dovolj denarja, pa se je samo nasmejal, da ima za luštne punce popust. Naredil mi je lepši dan.

Ga prebereš (če ga kupiš)?

Seveda! Največkrat anekdote že na poti.

Kaj meniš o samem projektu Kralji ulice?

Projekt mi je zelo všeč. Časopis prinaša popolnoma drugačne vsebine kot drugi mediji, pa še povezuje ljudi. Večkrat vidim, da se ljudje kar zaklepetajo s prodajalci.

Foto: Larisa Potokar

Kakšen je tvoj komentar na situacijo tukaj in zdaj?

Situacija tukaj in zdaj je statistično boljša, kot je bila tukaj pred 100 leti. Pa vendar me še vedno žalosti, da v družbi preobila ni bolj enakopravne delitve premoženja. Da postavljamo ograje in zidove. Da gledamo stran.

Kako se spopadaš s tovrstno realnostjo (ventili)?

Moj ventil je hoja, v hrib, po ravnem, včasih stran. Zdaj ko to pišem, me žalosti, da ne morem napisati, da je moj ventil boj.

Bi izpostavila kaj takega, kar smo nehote izpustili?

Dober časopis, fajn prodajalci, meni ste super!

Tvoj moto.

Na slab dan: »Tudi to bo minilo,« kakor vedno reče moja mama. Ampak preden se v glavi prebijem do tega mota, praviloma vedno izustim še verigo kletvic.

Včasih, ko pri kakšni stvari nisem prepričana, pa me mika:

»Reci, hop, in skoči!« Ampak to sem nekje prebrala.

Intervju pripravila MG

KLOŠARSKI OCVR'K

RAD BI BIL GLOBOK V DUŠI, A KAJ, ZDAJ SEM PREGLOBOKO V SUŠI.

NENAD R.

Sol in Koper:

DILAM DILEME

biba.koper@gmail.com

foto: osebni arhiv

Če aprilsko vreme ne bo ponorelo in se obnašalo ne preveč tipično, so vse možnosti, da sedaj sedite nekje pod streho, medtem ko »dežlja«.

Dež velikokrat v ljudeh vzbudi mešane občutke. Rada imam dež, vendar pogojno. Denimo, če sem doma in si lahko privoščim poslušati, kako kapljice vztrajno trkajo po polkni. Takrat ponavadi postanem melanholična in spomini kar drvijo skozi male sive celice. Glasba, ki jo kaplje pričarajo, pa me spodbudi tudi k še enemu opravilu, ki ga zadnje čase zelo zanemarjam, in to je risanje. Od nekdanj sem rada risala (kar seveda ne zagotavlja dobrih izdelkov). Skozi risbe in skice sem se zlahka izrazila. Na papir sem prenesla tudi grde sanje. Pomagalo mi je pri njihovem ozaveščanju, samoanaliziranju in iskanju pomena ali namiga. Vsakdo, ki se lahko na kateri koli način izrazi, pa naj bo to pisanje, risanje, slikanje, ustvarjanje glasbe ali pač nekaj popolnoma desetega, je po mojem mnenju lahko hvaležen. Poseduje ventil, skozi katerega lahko izpiha vse svoje emocije, občutja, doživljanja, bremene, srečo, veselje ...

Poznam kar nekaj ljudi, ki se ne znajo ali zmorejo izraziti drugače kot z besedami, in kadar je res hudo, tudi skozi nasilje. Včasih je to usmerjeno kar v njih same, največkrat pa navzven, torej na okolico. Alkohol doda še tisti manjkajoči del, ko je ljudem nerodno ali pa potrebujejo dodatno mero samozavesti. Četudi je ta lažna in časovno omejena, jih pripelje na nek napol nezastavljen cilj, za katerega so vedeli, da obstaja in da se ga bodo lotili doseči. Prijatelj, ki ga poznam že kar nekaj let, ima večno borbo z alkoholom, avtodestrukcijo, nasilniškim obnašanjem in preprosto rečeno teženjem vsem, ki se znajdejo v njegovi bližini, ko je opit. Trezen je sicer popolnoma drugačna oseba, pa vendar je počasi začel med njim in okolico rasti prepad. Prepada, ki ga vedno težje preskoči ... nekega dne bo ostal na eni od strani. Samo upam lahko, da ne na tisti, kjer ne bo nikogar in bo sam oziroma se bomo nekje v ozadju skrivali še dva, trije, ki mu hrbta nikakor ne bomo zmogli obrniti.

Spoznala sem že davno, da na bridkem koncu je hrbet treba obrniti vsaj navidezno, sicer bo tak človek črpal in črpal vso energijo, ki jo premoreš. Dilema, ki se pojavi, je jasna – do kje

Zvezda (posthumno)

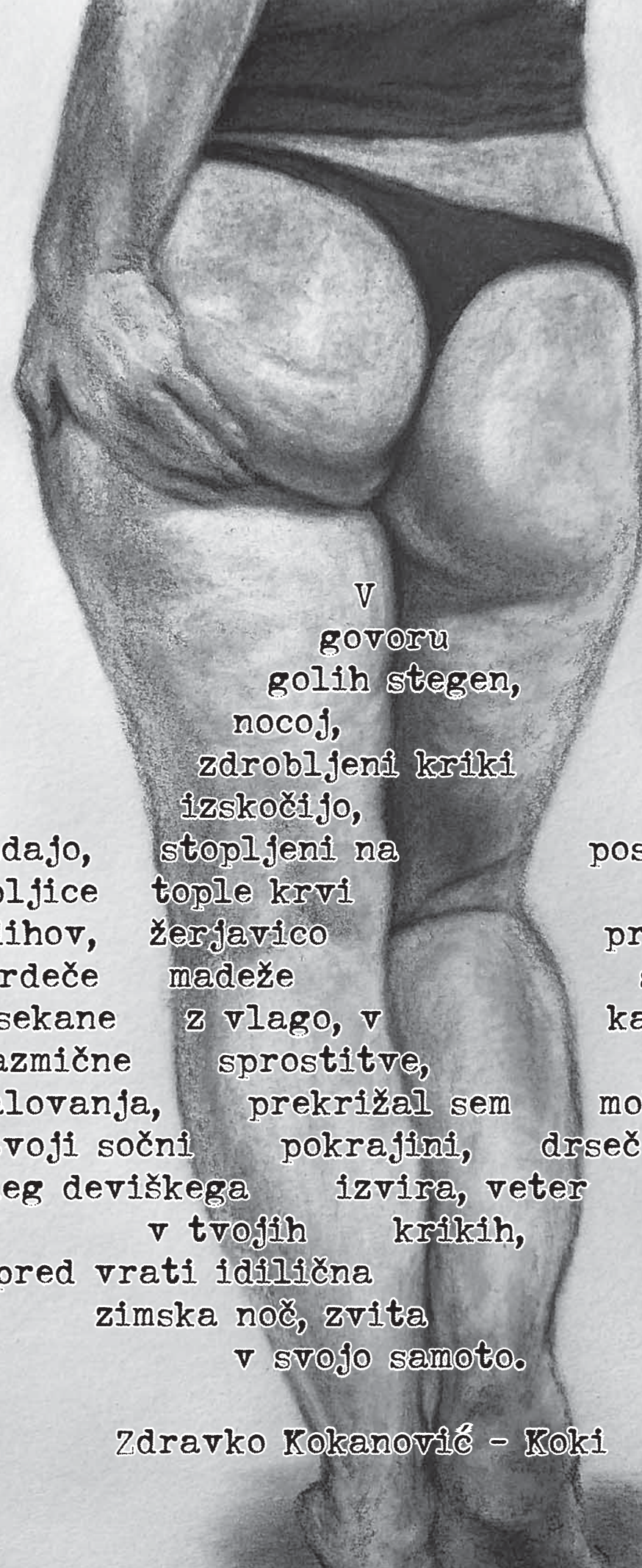
naj vztrajam? Ima smisel vztrajati, ko pravzaprav škodiš že samemu sebi? Poznam odgovore. Jasni in glasni so. Zakaj potem tako težko naredim ta rez? Kaj je v resnici narobe z menoj? Nekje je pač treba potegniti črto in si zaradi samoohranitve ukazati »stop«. Dajanje potuše ne pomaga. Šele občutek, da je človek na dnu in sam, naj bi spodbudil k spremembam in odločitvam. Toda ali je temu res tako? Ne delujemo vsi enako. Niti podobno velikokrat. Poznam primere, ko je samo grožnja z izgubo zaposlitve ali partnerja privedla k odločitvi za zdravljenje. A poznam tudi take, kjer izguba popolnoma vsega in vseh ni pripomogla k ničemur kot zgolj še bolj intenzivnemu zapijanju in propadanju. Je že res, da se vseh ljudi »ne da rešiti«, ampak ali si tudi takšni ljudje ne zaslužijo nekoga, ki jih bo ogovoril, jim prisluhnil, jih povabil na kavo, jim dal vedeti, da so vredni več kot nekdo, ki je postal neviden, ker druženje z njimi zahteva malce več energije? Enako velja za vse ljudi, ki izstopajo iz nekega povprečja.

Vedno me premaga misel, da je pač najlažje odmahniti z roko, si zagotoviti, da tako ali tako nima smisla, in odvihrati svojo pot naprej. Spet drugič si potihem rečem, da sem dejansko poskušala vse mogoče in da nimam vpliva. Obstaja pa tudi tretja varianta. Sprejeti človeka takega, kot je, vključno z njegovo odločitvijo, da se bo zapil do konca, se

umikati iz situacij, kjer je direktno ogrožena naša varnost, sicer pa biti nekje v bližini ... saj veste, v primeru »če« in »ko«.

Pomembno je tudi ne projicirati na tako osebo svoja pričakovanja. Če si še tako želimo, da bi spregledala in uvidela, kaj počne narobe, in bi prekinila začarani krog alkoholizma (ali kakšne druge odvisnosti), moramo imeti v mislih vedno tudi možnost, da streznitev ni zanj, je ne bi prenesla in bi mogoče še hitreje propadla. Naša izbira je treznost in mogoče občasen kozarček v družbi, njihova pa je drugačna. Tu ne obstaja prav in narobe. Obstaja le, da ne poznamo nikdar ozadja, ki ga v sebi skriva človek, in nimamo prav nobene pravice soditi. Grdo pa je, če dovolimo svojemu egu, da pametuje. Še posebej je to grdo od že ozdravljenih oseb ... deluje vzvišeno, poniževalno in precej hinavsko, če so po dosegu treznosti padle v prepričanje, da veljajo več kot tisti, ki še cepetajo na mestu in vse potrebne moči še niso zbrali. Odvisnosti kot take so zelo kompleksne, neumno je pričakovati, da bi bile rešitve enostavne. Naivno pa bi bilo misliti, da se vsaka pot odvisnosti prej ali slej konča s treznostjo. Nečloveško je kogar koli zapustiti. Kako torej najti neko sredino, neko pot, po kateri bi lahko delovali smotrno, pa vendar humano?

Vaša Biba

V
govoru
golih stegen,
nocoj,
zdrobljeni kriki
izskočijo,
padajo, stopljeni na posteljo,
kapljice tople krvi rojenih
vzdihov, žerjavico prostiraš
v rdeče madeže strasti,
izsekane z vlago, v kapljice
orgazmične sprostitev, brez
obžalovanja, prekrižal sem molk
po tvoji sočni pokrajini, drseč
po leg deviškega izvira, veter
v tvojih krikih,
pred vrati idilična
zimski noč, zvita
v svojo samoto.

Zdravko Kokanović - Koki

NEOBIČAJNA ŽELJA ZA LETO 2018 ALI KAJ ZA VRAGA SO TI POGOVORI PO MOELLERJU?!

Ob prehodu starega v novo leto ljudje voščimo polno lepih želja svojim najbližjim, vsemu svetu in seveda samim sebi. Za leto 2018, se pravi letošnje leto, sem si zaželel nekaj precej neobičajnega, nekaj, kar se redko znajde na seznamu novoletnih želja: da bi našel nekoga, ki bi se z menoj pogovarjal, najrajši skozi daljše obdobje in na prav poseben način, ki ga v globino in širino lepo predstavi knjiga *Resnica se začne v dvoje*.

Knjiga govori o tako imenovanih, žal vse premalo poznanih in uporabljenih *Pogovorih po Moellerju*. Michael Lukas Moeller (1937–2002) je bil nemški psihoanalitik, ki se je ukvarjal z odnosi parov in s prizadevanjem za razvoj skupin samopomoči. V omenjeni knjigi (ki je prvič izšla pred natanko 30 leti v Nemčiji) natančno opiše tehniko pogovora za pare, ki se ne znajo pogovarjati, ampak se samo še kregajo. Takšni se morajo nujno naučiti medsebojnega poslušanja in vživljanja v notranji svet drug drugega. Odnos se tako počasi izboljšuje in mnogi se šele po veliko letih skupnega življenja zares spoznajo (odstavek sem delno povzel iz knjige dr. Andreja Perka z naslovom *Otroci alkoholikov in tiranov*, ki je izšla leta 2011).

Pogovori po Moellerju so vrsta pogovorov v dvoje; največkrat jih prakticirajo pari, ki živijo skupaj, lahko pa tudi dva prijatelja, sorodnika ali sodelavca med seboj. Ti pogovori imajo določena, dobro premišljena in v praksi preizkušena pravila. Odvijali naj bi se najmanj enkrat tedensko in vsakič trajali uro in pol. Pomembno je, da sogovornika pred pogovorom poskrbita, da v času pogovarjanja ne bo motenj (otroci, obiski, telefoni itn.). Tudi hranjenje med pogovorom ni priporočljivo. Zanimivo, da je moteče že samo pričakovanje motnje (na primer morebitnega klica ali sporočila na prenosnem telefonu). Teme pogovorov niso vnaprej določene, običajno pridejo same od sebe (iz podzvesti). V pogovorih je dopusten (in koristen) tudi občasen molk. Oba naj bi govorila približno enako dolgo. Na pogosto kritiko, da so ti pogovori preveč načrtovani in na nek način izumetničeni, Moeller odgovarja, da tako sodobni način življenja kot tudi naša lastna podzavest vse preveč rada preprečita, da bi se pogovori »prijeli« in postali koristna navada. Navsezadnje tudi v službo ne hodimo le takrat, kadar smo razpoloženi ...

Pogovori v dvoje po Moellerju so drugačni od številnih drugih vrst pogovorov; poznamo namreč tudi tehnične pogovore (govorimo o nečem in ne o lastnem doživljanju), organizacijske pogovore (urejanje nalog vsakdana), imamo samogovore ali se zapletamo v brezplodne prepire, ki se končajo šele, ko se dvojica izčrpa. Seveda so tudi nekateri drugi pogovori v dvoje pomembni, ne morejo pa nadomestiti pogovorov, podobnih tistim, ki jih je razvil Moeller: da dobi vsak govorec možnost med pogovorom nemoteno vpričo partnerja-poslušalca sam »risati svoj portret«. Tega pa ne počne z uporabo »tehničnih« izrazov ali public (kot na primer »Veš, bilo je mega ...«), ampak v obliki živega pripovedovanja doživetih »zgodb« in poglobljanja v žive in konkretne podrobnosti. Težišče govora je ves čas pri govorcu samem, in na to morata biti oba prisotna ves čas pogovora pozorna. Pisana paleta poskusov, da bi drugemu razlagal, kakšen je on, in ga poskušal spreminjati, se imenuje »kolonizacija«. H kolonizaciji spada že »nedolžna« uporaba dvojine, na primer, ko mož reče: »Midva z ženo zelo rada

kolesariva.« Pravilneje bi bilo reči: »Imam občutek, da tudi žena enako kot jaz uživa v kolesarjenju.« Prav lahko se namreč zgodi, da bo žena v enem od naslednjih odprtih pogovorov možu razkrila, da že ves čas kolesari njemu na ljubo in da bi veliko rajši hodila na bazen plavat. Prepovedano je dajanje nasvetov in tudi spraševanje, saj s postavljanjem vprašanj preusmerjamo in motimo govorca, ki naj bi se prepustil valovom svoje podzvesti; na posamezno vprašanje poleg tega običajno dobimo en sam, suh odgovor. Torej je bolje počakati na naslednje termine pogovorov, saj se navadno s časom vse pomembno razjasni brez nadležnega vrtanja v drugega.

Ljudje se z izogibanjem pogovorom ali z nekvalitetnim pogovarjanjem zapletamo v začarane kroge, ki krepijo brezbesednost in hromijo erotiko. Namen pogovorov po Moellerju pa je rešitev iz takšnih krogov (oziroma preprečitev, da bi do takšnega nazadovanja sploh prišlo). Naslednji odrešilni mehanizem deluje na oba hkrati: šele ko mi drugi izriše svoj samoportret (ki se seveda stalno spreminja in razvija), spoznam, katere so njegove resnične, globoke potrebe; potem se lažje med seboj usklajujeva in s sklepanjem kvalitetnih kompromisov te potrebe zadovoljiva; tako odpraviva številna razočaranja, ki se na zunaj kažejo v razdražljivosti, na znotraj dostikrat v obliki depresije; krepí se medsebojno zaupanje in sprejemanje, odnos postaja vse bolj živ, pri ljubezenskih parih pa deluje tudi kot močno erotično poživilo (afrodiziak). Če parafraziram knjigo: *Brez rednih pomembnih pogovorov v dvoje pričnejo odnosi neopazno odmirati, podobno kot odmirajo gozdovi. Ljudje se sprijaznijo, da »tako pač je«, in potem dolga leta životarijo drug mimo drugega*. Zanimivo, da je celo ločevanje (razveza) dveh, ki prakticirata omenjene pogovore v dvoje, tako lažje in obema udeležencema prinaša dragocena spoznanja.

Knjiga je, čeprav obsega skromnih dvesto in nekaj strani, preveč bogata s pomembnimi spoznanji in primeri, da bi jo lahko spodobno predstavil v pričujočem članku. Predvsem sem izpustil omembe (in še toliko bolj razlage) številnih ključnih pojmov iz psihološke teorije. Vendar naj vas teorija ne prestraši: pomembni sta praksa in spoštovanje smernic. Zato knjigo vsem bralcem in bralkam Kraljev ulice toplo priporočam v branje in jim želim, da bi tudi one/oni imele, i v letu 2018 in tudi še naprej boljše izkušnje pri vseh vrstah pogovorov in odnosov, saj je vpliv pogovorov po Moellerju zelo širok. Za konec povzemam poučen in zabaven primer iz knjige: *Stara zakonca (ki drug drugega »poznata kot svoj lastni žep«) sedita za mizo pri zajtrku in žena v raztresenosti vzame spodnjo polovico prerezanega kruhka, čeprav je vsa leta izbirala zgornjo polovico. Mož presenečeno komentira: »Prepričan sem bil, da imaš rajši zgornjo!« Ona mu odgovori: »Iskreno rečeno sem se spodnji vedno odpovedovala, ker sem mislila, da spodnja tebi bolj tekne.« Zdaj za presenečenje poskrbi mož, rekoč: »Jaz pa sem, da bi ti ustregel, vedno pojedel spodnjo. Dejansko me je veliko bolj mikala zgornja polovica.«* In nauk te zgodbe? Ker sta svoje ravnanje namesto na odprte pogovore oprla na gole domneve o partnerju, se jima je najboljšje izmuznilo iz rok. Ne dovolimo, da se enako zgodi tudi nam ...

Jurij Kunaver

foto: osebni arhiv

Gostujoči kolumnist:

Matic Munc

PANKER BOM OSTAL!

020
KRALJI
ULICE

Človek se trudi, da bi razumel in sprejel najbolj nesmiselna pravila omikane družbe, pa ne gre. Da ne bo pomote, niso vsa pravila tako blesava, mnoga pač. In po letih muk prilagajanja se lahko v neki točki ustavi in spozna, da iz njega ne bodo naredili salonskega levčka slovenske povprečne družbe, temveč ostaja panker za celo življenje. Panker tukaj ni mišljen kot poslušalec določenega tipa glasbe, čeprav je ta tudi v redu, temveč panker po stilu življenja. To se mi je zgodilo, čisto resno. Sploh ne vem, kdaj sem v glavi spoznal, da iz mene ne bo uglajenega gospoda srednjih let. Rekel bi, da se je to kuhalo dolga leta, tako počasi. Res je, da nikakor ne želim spremeniti svojih oblačil, že pred časom sem se pridušal, da v kravati pa nikoli. In res nimam niti ene, pa tudi pripadajoče srajce ne, kaj šele hlače in suknjičev in druge šare. Ne razumem tega kulta oblačenja moških v pingvine, ko jih stiska pri vratu, veže na hrbtu, pod pazduhami pa se jim nabirajo potne srage, in sicer zgolj zato, da zadovoljijo izmišljen kodeks oblačenja. No, tukaj me ne boste videli! Prav briga me. Nikoli še nisem bil povabljen h kraljici, da bi moral razmisliti o tem, za priložnostne pasje procesije pri slovenskih politikantih pa še nikoli ni bilo nič narobe, če se človek pojavi v črni majici in črnih kavbojkah. Ali obstaja še kakšna barva razen črne? Tako. Toliko o oblačenju.

Smo pripravljeni, da se spustimo na malo bolj subtilne nivoje? Bojim se, da vsi precej dobro poznamo navodilo, s katerim nas radodarno zasipajo predvsem predstavniki malo starejše generacije, da ne napišem kar starši, pa bo najbolj prav. »Kaj bodo drugi rekli?« se imenuje ta univerzalni napotek glede obnašanja, ima pa svoje podvariente, ki opozarjajo, kaj bodo rekli sosede ali pač kaj bodo rekli sorodniki ali celo bolj natančno, kaj bo pa ata rekel ali pa kaj bo rekla kaka babica. Čustvenoizsiljevalska nota tega navodila gre lahko zelo daleč. Ali vi veste, kako je bila teta Anka žalostna, ko je zadnjič njena nečakinja Barbara prišla domov s trojko iz geografije? Ja, teta je bila žalostna ... vidite, kaj dela ta grda Barbara. Seveda. Slovensko nabijanje krivde, nacionalni šport. Baje tudi drugje ni kaj prida drugače, vendar poznam tole podalpsko različico vzbujanja slabe vesti, ki lahko z atomsko močjo napada nič hudega slutečega človeka, ki želi le živeti po svoje. Ideja za to taktiko je naslednja: ne samo da se drugi zgražajo, ko se obnašamo za njih neprimerno, tudi počutje drugih oseb je odvisno od našega vedenja, naših dosežkov in tako dalje v nedogled. Imam sporočilo za teto Anko in njene somišljenice: »Brigajte se zase!« Živi svoje življenje in pusti Barbari njeno. Za Barbaro pa – ne pusti se zvleči v to umazano igro krivdnih občutij, ker je vse skupaj zlagano. Ja, pravico imaš živeti po svojih načelih. Največji okvir sprejemljivega postavlja država, in ta okvir nam je jasen – ne krademo, ne ubijamo, ne goljufamo ... Vse drugo je naša svoboda, Barbara s sotrpinkami in sotrpini. To lekcijo velja narediti, da ne postanemo prisilne kopije zlaganih starševskih konceptov družbene pravilnosti in v celofan zavite dvoličnosti. Za začetek. Hipokrizije bomo srečali na poti še dovolj.

Zdaj ko smo se osebno uredili po svojih načelih in odvrnili enega od demonov bližnjih odnosov, se lahko ozremo še malo ven. V ta izmislek družbe, v to matrico potrošništva in zlaganosti. Evo! Ne znam plavati s tokom v tej greznici. Ne gre! Naj se še tako trudim, da bom postal nekako polikan po robovih, mirnejši in bolj olikan ... Ne gre! To ne pomeni, da bom na dnevni bazi norel in v vsakem pogovoru povsem izven sebe kričal ali kaj takega. Seveda ne. Zgolj ne čutim nobene povezanosti s to izmišljotino. Lagal bi, če bi vam napisal, da sem bil vedno manjšina. To ne drži. Tam nekje od 20. do 27. leta življenja sem se zelo trudil, da bi bil predstavnik povprečja, vendar na malo nekonvencionalen način. Zdaj vem, da sem bil tako malo snobistični ljubljanski kvaziintelektualec, zdaj bi temu rekli hipster. Razumete? Tako kot zdaj tudi člani moje generacije, ki ohranjajo neko pozo vsevedneža, hodijo na pravilne alternativne predstave, berejo pravilne alternativne knjige in tudi mislijo pravilne alternativne misli. To so lahko salonski levičarji, salonski intelektualci, salonski kulturniki, vseeno je. Ostro se ločijo od navadne raje, od primitivnih predstavnikov »pravega« povprečja ... Oh, in tako dalje in tako naprej. Utrujen sem od tega. Pojma nimam. Nisem tak. Ne vem, kakšen sploh sem, samo ne morem se povezovati ne z enimi in ne z drugimi, tudi s tretjimi ne. Mogoče se zgolj tolažim, da nisem čredna ovca, vendar potem je moja čreda zelo majhna. In sicer čreda črnih ovc. Sem manjšina, bolj natančno predstavnik manjšine, ki nima imena. Rečem, da smo pankerji, ker nimam boljše besede. Vem, da je ureditev naše skupnosti zanič. Vem, da imamo pohlepne politike, ki sploh zdaj, tri mesece pred volitvami, sladkajo z besedami, obljubami in načrti. Vse za vaše glasove, da bodo lahko bogateli še štiri leta.

Res, iskreno, ne vem, kako ven iz tega govna. Vem samo, da se moramo manjšine povezovati v svoje male celice upora. To mi je jasno. Ta upor ne pomeni nujno mahanja s transparenti in sledenja pozivu »gremo na ulice«. Se pa strinjam, da mora upor zveneti v prostoru javnega. Mora biti javen. Jaz pišem. Včasih tudi govorim oziroma pogosto gobcam, da me imajo moji bližnji že dovolj. Pišem in govorim. Za dober namen grem tudi na ulico. Ne pa za vsako figo. Sem panker srednjih let in me včasih boli hrbet. Ko pišem, imam iluzijo, da me kdo bere. Ko govorim, imam iluzijo, da kdo res posluša. V končni fazi mi je čisto vseeno, res. Vem, da moram to početi, drugače bi znorel. Ne znorel v smislu »za Polje znorel«, temveč postal zagrenjena ostriga in celo postal povprečen, tako znorel. No, tega nočem. Pišem in govorim. To je moja pankerska pozicija v odnosu na ta večinski ocean površinskosti, materializma, šovinizma, nacionalizma in dvoličnosti. Uh, sploh ne veste, kako dobro je delo to pisati! Kar teža je odpadla od mene. In Radio 101 iz Zagreba, ki trese iz zvočnikov, je dal na program Guano Apes in komad Open your eyes. Grem na čik in kavo. Se vidimo.

Tanja San in Anastazia Om:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

Q JE TVOJA NAJLJUBŠA, NAPOL PREBRANA ŠTEVILKA.

Q KUŠNEŠ VEDNO SAMO NA VRAT.

Q Z EDIGSOM ZBRIŠEŠ IN NARIŠEŠ QQ.

Q BEDARIJA MELODIJE PREPEVAŠ.

Q DOPUŠČAŠ S POMIVALCEM ZASPATI.

Q VEDNO DVAKRAT SEŠTEVAŠ.

Q.

ANASTAZIA OM:

QQ, QQ, QQ.

QKALA SI SKOZI ZAVESO NEOPAZNO.

SQHALA O VSAKEM ZGODBO TA PRAVO.

LAČNA ŽIVLJENJA SVOJEGA OSTALA.

Q BI VSAJ POMIVALCA ZAPELJALA.

QQ ZA ZAVESO ŽELEZNO SAMOSTKANO.

QQ SKOZI POVEČANO QKALO.

DA O DRUGIH VEŠ TOLIKO,

ME JE NA STOL PRIKOVALO.

QKAŠ Q SKALA PRIKOVANA.

IN JEZIK TI NALAŠČ POKAŽEM.

Q BI LE BILA SAMO PRVOAPRILSKA

ŠALA. Q.

Kraljevi recenzor:

TRIJE PLAKATI PRED MESTOM, KINODVOR, 19. 2. 2018

Film režiserja Martina McDonagha je vzbudil pozornost na več filmskih festivalih, najbolj svežih (za zdaj) je 5 Baft (British academy film award), ki jih je bil deležen na dan, preden sem si ga ogledala v Kinodvoru. Zgodba je nekoliko neobičajna, bojda pa ideja (seveda rahlo dodelana) izvira iz resničnosti. Saj pravijo, da je ta pogosto daleč bolj neverjetna od fikcije.

Kolesje se obrne, ko glavna protagonistka Mildred – izrazito odločna in samosvoja oseba – po travmatični izgubi hčerke išče pravico na sebi lasten način, izkoristi pač reklamni prostor na trojici (morda sveti ☺) neizkoriščenih panojev, ki se nahajajo ob dokaj neobljudeni cesti v bližini podeželskega mesteca. Opremi

jih z retoričnimi vprašanji, odtisnjenimi na živo rdečo podlago, ki opominjajo skupnost, predvsem organe pregona, da niso naredili prav ničesar v zvezi z iskanjem morilca in posiljevalca njene hčerke, ki je za nameček truplo sežgal. Mildred s svojim dejanjem kajpada vzbudi ogorčenje krajanov male skupnosti v stilu: »Saj razumemo, srce parajoča zgodba, ampak ...« Kajpada zveni znano in ni naključje, da je izmišljeno mesto v Misuriju tako ali drugače mikrokozmos sodobnega sveta. Akcija po pričakovanjih zbudi reakcijo, za vsakim likom (mnogi so karikirani ali namerno preveč poudarjeni) se skrivajo osebna zgodba, motivi in hotenja, ki vsakega posameznika ženejo v svojo

Foto: arhiv Kinodvora

smer. Odprt konec in vmesno doziranje nedvoumno sporočata, da smo vsi del celote in celo v primeru, da se odločimo ne ukrepati, je tudi to odločitev, ki pomembno doprinaša k stanju stvari. Spoznanje, da se v vsaki, še tako grozni stvari, vselej skriva tudi kaj dobrega, nas drži pokonci v najtežjih trenutkih.

MG

RAZGLEDNICE ALI STRAH JE OD ZNOTRAJ VOTEL, OD ZUNAJ PA GA NIČ NI, MALA DRAMA, 22. 2. 2018

Miniaturi prizori, katerih dogajalni prostor je zemeljska obla (točneje različni konci sveta), in fragmenti različnih dogodkov iz polpretekle in pretekle zgodovine pa tudi sedanjosti tvorijo svojevrsten mozaik in vzpostavljajo atmosfero, ki je pogosto, vsaj tako domnevam, ne bi želeli čutiti. Ni čudno, da vsak na svoj način, uspešno ali malo manj uspešno, krmilimo med realnostjo in intimo. Menda se pogosteje izmikamo, kot soočamo in bežimo, namesto da bi delovali.

Poleg »živih« razglednic, poslanih od vsepovsod, in različnih pripovedovalnih perspektiv (insertov iz življenja žensk, ki so zaznamovale naš prostor)

razmišljujoča novodobna posameznica, profesionalna fotografinja (imenitna Polona Juh), ujame v objektiv protagonistke (tudi moškega spola, ki jih vse po vrsti odigrajo ženske akterke). Posname seveda tudi samo sebe, simbol slehernice. Odkrito priznava, da svoje pobege iz krutega novega sveta realizira s pomočjo potovanja. Na ta način se umika tesnobi, ki je vseobsegajoča in predstavlja kolateralno, a nedvoumno škodo. Strah je potrjeno svetovni zaviralec napredka, konformizem pa nudi sorazmerno udobno možnost preživetja. Zategadelj ni presenetljivo, da skuša najti (drugačen) smisel. Eksperimentalna drama Simone Hamer,

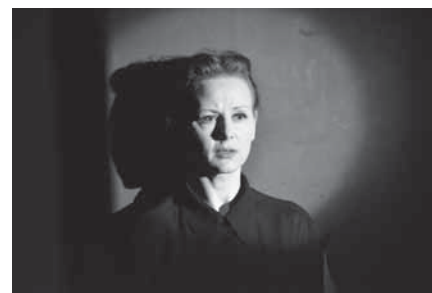

Foto: Peter Uhan

ki je neke vrste performans in krpanka obenem, za moderne produkcije precej netipične dolžine (zgolj dobra ura), odsluži pretežno kritično realnost. Namiguje na civilizacijsko odtujenost, življenje brez življenja (živosti) in opominja na to, da je morda nastopil skrajni čas za spremembe (po možnosti na bolje). Pa tudi za povezanost in sprejemanje. Ter predvsem človeško toplino.

MG

PETER BENCE, CANKARJEV DOM

V soboto, 3. februarja, sem si ogledala koncert Petra Benceta, ki je trenutno najbolj popularen pianist. Zaigral je več skladb od Michaela Jacksona, Queenov, Justina Timberlakea in seveda tudi svoje avtorske skladbe. Med koncertom je potekalo tudi snemanje videospota skladbe Somebody to love zasedbe Queen. Vstopnice za prvi koncert so takoj pošle, zato se je odločil, da bo Ljubljano obiskal ponovno, in sicer bo zopet nastopil 5. julija v okviru Festivala Ljubljana v Križankah. Peter Bence je s svojimi priredbami skladb znanih pevcev postal prava senzacija na omrežjih YouTube in Facebook, saj njegove skladbe presegajo 250 milijonov ogledov.

Svojo prvo avtorsko skladbo je napisal že pri rosnih sedmih letih,

pri enajstih pa je že posnel svoj prvi solo album. Ko je končal študijo glasbe na Madžarskem, je nadaljeval izobraževanje na akademiji Berklee v Bostonu. Januarja 2012 se je zapisal v Guinnessovo knjigo rekordov, saj se je v eni minuti klavirskih tipk dotaknil kar 765-krat.

V Cankarjevem domu smo se lahko prepričali, da so Petrovi koncerti prava paša za oči in ušesa, saj združuje moderne skladbe s pridihom Bacha in Mozarta. Organizatorjem se zahvaljujem za donirane karte, saj sem na koncertu neizmerno uživala.

Klavdija Zupan

POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI, SMG, 21. 2. 2018

Skoraj istočasno je v dveh (zaradi koprodukcije pravzaprav sodelujejo tri in tudi Cankarjev dom) pomembnejših ljubljanskih gledaliških hišah, kar zagotovo priča o aktualnosti tematike, na sporedu Cankarjeva farsa s poetičnim naslovom, ki že sam po sebi vzbuja pričakovanje. Če seveda odmislimo, da sodi v obvezno čtivo in smo jo najverjetneje prebrali že v srednji šoli.

Je pohujšanje možno prenesti v že omadeževan prostor, tako rekoč v leglo greha? Puritansko prepričanje prebivalcev (še zlasti tistih na pomembnih položajih) ne odvezuje odgovornosti, podkupnine, ki jih pridno zbira »umetnik«, pa ne pomenijo dejanskega odpustka. Oziroma kakor za koga. Sirota ostane sirota, umetnik prav tako (saj položaj pred sto leti, roko na srce, ni prida drugačen od današnjega), spreten goljuf pa (kot vedno) spretno izkoristi »gužvo«.

Raj na zemlji na eni strani in etično vprašljivi ljudje na drugi, predvsem njihovo dejanje in nehanje, ki je pravzaprav vržto v narodnostnega duha. Preigravanje odgovornosti in krivde, tudi vesti. Ki kot vedno predstavlja zgolj in samo posameznikovo izbiro.

Režiser Vito Taufer se vestno drži originala, edini pomemben

foto: Žiga Koritnik

odmik predstavlja dejstvo, da moški igrajo ženske vloge in edina ženska v tokratni zasedbi (Janja Majzelj) moško vlogo zlodeja, za katero je bila tudi nagrajena. Vendar pa se mi zdi na mestu pohvaliti celotno igralsko zasedbo, še sploh Iva Godničar in Roberta Prebila. Priporočam ogled ob naslednji priložnosti.

MG

NARODNA GALERIJA, 8. 2. 2018, SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Na praznični dan, ko se posvetimo in poklonimo svojemu največjemu pesniku in pisatelju Francetu Prešernu, smo se v Narodni galeriji v majhnem številu zbrali tudi Kralji ulice. Da imamo Slovenci še veliko zanimanja za kulturo, so pokazali številni obiskovalci galerije. Na vходу je visel program, tako da je vsak lahko našel kaj za svojo dušo oziroma svoj okus. Da sem si ogledala celotno razstavo, sem potrebovala kar tri ure. Bili smo navdušeni nad umetninami, slikami in kipi. Po zaključenem ogledu smo si izmenjali mnenja o razstavi. Ob izhodu je bilo možno kupiti kakšen spominek ali pa poklepetati ob skodelici kave in kosu torte.

Kdor ni obiskal kulturne prireditve, pa je, upam, doma prebral kakšno Prešernovo pesem ali pa se je spomnil šolskih dni, ko se je prvič srečal z njegovimi nesmrtnimi deli, kot je na primer Sonetni venec ali pa kaj drugega od njegovih predragocenih biserov.

Sonata

ZAHVALA ZAVODU EN-KNAP

V letu 2017 smo večkrat mesečno odšli na ogled predstave Moderni ples, ki se je odvijala v Španskih boricah. Večina si predstavo ogleda večkrat, saj je na odru preveč dogajanja in včasih tudi kaj pozabiš..

Vse pohvale Šentovcem, saj nam podarijo brezplačne vstopnice in tako lahko naša četica uživa v predstavah, kajti pokojnine so majhne ali pa smo celo na socialni podpori. Vsaka predstava je zelo lepa in zanimiva.

Lola

MUZEJ ILUZIJ

Sprva sem prišel v Muzej iluzij na dan obletnice Prešernove smrti, na državni praznik, z mislijo, da je vstopnina v muzeje brezplačna, a tu temu ni bilo tako, saj je muzej menda privatne narave. Kasneje sem preko Društva KU zaprosil za akreditacijo, ki je bila odobrena, za kar se muzeju zahvaljujem. V muzeju so me sprejeli prijazni zaposleni, ponuja pa vrsto iluzij, ki jih s prostim očesom vidimo popačeno. Je vreden ogleda, cena vstopnice za odrasle pa je 9,5 evra.

Žigažaga

V HIŠI EKSPERIMENTOV

Fasciniran pogled otrok na lebdeče žogice v zraku (kako je to mogoče?), ležanje na postelji iz žebeljev (si upaš?), eksperimentiranje s plameni, ki se spreminjajo v mavrične barve, špricanje z vodo (kdo bo koga?) ali pa otroci, odeti v milnate mehurčke raznovrstnih oblik, v katerih bi si samo še žele poleteti v zrak. Kralji ulice in Hiša eksperimentov, vam dolgujemo zahvalo, otrokom ste polepšali počitniško jutro in jim ponovno pričarali velik nasmeh na obraz.

Ishaan Ash

DOGODKI ... IN ODMEVI

024
KRALJI
ULICE

Itak, da se mi ves čas nekaj dogaja. Dobrega, manj dobrega, slabega, čudnega, takega ali drugačnega ..., ampak ves čas v vsakem doživljanju poskušam najti vsaj še eno, drugačno možnost, drugačen pogled, še en zorni kot, zato da se lahko umestim tako, da bom s tem, kar se mi dogaja, v redu. Enostavno reči, kar nekaj težje to tudi izvesti. Ampak sem se dala na preizkušnjo.

Pred dnevi me je iztirilo, ko sem se pod neko »Guglovo« novico, ki sem jo brala preko prenosnega telefona, lotila prebirati še komentarje. Čisto me je zvililo. Popolnoma sem bila zgrožena. Najprej sem pomislila, kako so nekateri ljudje pokvarjeni in zlobni, kako grdo razmišljajo, kako vedno vse vidijo s slabe strani, iščejo zgolj napake pri drugih, znajo samo pljuvati ...

Pa najbrž ni vedno vse tako, kot zgleda na prvi pogled. Lahko vsaj poskušam razumeti, zakaj se nekateri ljudje čudno obnašajo, dajejo take blazne komentarje, si privoščijo žolčne debate, največkrat pod nekimi skrivnimi imeni ali vzdevki. Pomislim, da so najbrž nesrečni, razočarani, prazni, osamljeni, žalostni, v stiski, morda celo bolni. Kaj se je zgodilo, da si nekdo da duška na takšen (nemogoč) način, kaj se je skozi leta tako zelo spremenilo, da nekoga zadovolji samo negativna kritika ali obrekovanje? Kako je sploh mogoče, da tak način osrečuje človeka? Saj ga najbrž ne osrečuje, verjetno pa pomisli, da za srečo mora nekje zarobantiti, dati svoj prispevek, pa čeravno zelo nespoštljivega. Za se zamisliti ...

Kje so pa vrednote? Najbrž so, ne vem pa, če se jim še tako reče. Vsekakor so danes zelo drugačne, kot so bile nekoč. Najraje bi rekla, da jih sploh več ni. Kar nekam so se izgubile, izpuhtele ali pa so

uporabljene v nasprotju od pričakovanega. Se mi zdi, da se življenjski cilji posameznika niti niso toliko spremenili, vsaj nekje »v sebi« vsakega posameznika ne. Je pa veliko vprašanje, kako se posameznik kaže navzven in kako se je zato zelo spremenila moralna družbe. Strpnost, spoštovanje, dialog, sodelovanje, mir, prijateljstvo, solidarnost je le nekaj vrednot, ki mi ta trenutek pridejo na misel, za katere pa bi si vsekakor morali prizadevati, da bi lažje bili srečni, zadovoljni, veseli, sproščeni. Z mislimi, da je to vredno in dobro za posameznika in ima vrednost za bodočnost družbe ter prispeva k ... popolnosti? Popolnosti itak ne potrebujemo, imam pa občutek, da tudi z razmišljanjem o vrednotah in vrednostih ne gre več tako, kot si jaz zamišljam. Zgleda, da je lažje in učinkoviteje biti grob, nesramen, podivjan, glasen in da je dober občutek, ko nekoga ponižuješ in žališ. Škoda. Res. Ker ni tako. Mnogo lepše in prijetneje je deliti prijaznost in nasmeš, se smejati in biti radosten v družbi, ki je sproščena in zadovoljna, nuditi oporo človeku, ki in ko jo potrebuje, kakor pa biti pogolten in hlepiti po še, samo zase, ali biti privoščljiv, ko komu ne gre, kot bi želel.

Vedno znova se čudim zmoglostim človeškega uma, ko gre za dobre poteze in razvoj, še bolj pa se čudim, ko ugotavljam, v kakšno brezumje in nevarne skrajnosti gre počasi vse skupaj. Ampak jaz še vedno mislim, da vsako zadevo lahko pogledamo še z druge strani. Vedno in vredno je drugo videnje vsega. Ne samo takrat, ko sta prisotni dve osebi in vsaka vidi in doživlja po svoje, pač pa tudi takrat, ko smo sami in ko razmišljamo pod vplivom čustev. Zdi

Foto: Žanin

se, da ti trenutki včasih trajajo večno. Vendar ko se umirimo in ne dovolimo negativnim mislim, da upravljajo z našimi čustvi, ter se odločimo, da vrednote »od enkrat« še vedno veljajo, so dobre in pridejo prav, nam bo zagotovo lažje. In lepše. Ker bomo s komentarji spodbujali soljudi, jim dali vedeti, da smo vsi zmotljivi in da se vsakemu lahko zgodi, da niso sami, čeprav morda kdaj osamljeni, da lepa beseda lepo mesto najde in da se da. Tudi takrat, ko si do nekoga hudičevo iskren, vendar še vedno spoštljiv. Do sočloveka, do njegovega drugačnega videnja, načina življenja ... Da je vse v redu, če najdemo svoj prostor, in da se v resnici počutimo mnogo bolje, če nismo zajedljivi do drugih ter raje prispevamo k dobrim mislim in dejanjem. Da imamo še vedno možgane, ki nam omogočajo marsikaj, in da še vedno nismo »na gumb«. Da tudi z napredkom ni nič narobe, če sadove tega ne uporabljamo v napačne namene. In da je super tale svoboda, če le ni na račun nekoga drugega. Mislim, da je bil Shakespeare, ki je rekel: »Če želite biti srečni, živite srečno.«

Žanin

PO ŠTIRIDESETH LETIH PUNKA 1977–2017 ALI GOSPODJE TOVARIŠI, TOVARIŠI GOSPODJE, JAZ VAM NE VERJAMEM, 2. DEL

Če se vrnemo k vprašanju začetka punka ... kot rečeno, punk je bil ameriški produkt, vsaj glasbeno, vendar lahko pritrdimo, da je kot gibanje nastal v Angliji. A tu je še ena stvar.

Mnogi rock poznavalci in kritiki so namreč leta poudarjali, da je punk kot glasbena forma obstajal že veliko prej kot leta 1976, saj sta mnoge elemente punka pravzaprav vsebovali že leta pred tem predvsem ameriški skupini Dictators iz New Yorka in Destroy all monsters iz Michigana, od leta 1973 do 1977 je v Waterfordu

Michiganu obstajal celo band z imenom Punks, tudi njih mnogi viri navajajo kot proto punk skupino, istočasno nekje so se pojavili New York Dolls, ki so s svojo preprostostjo zelo vplivali na Ramonse, še pred njimi od leta 1967 The Stooges, katerih frontman Iggy Pop je vsem zelo znan.

Iggy, naj bi celo prvi izvajal stage diving, se rezal po prsih z žiletkami in razbitimi flašami, kar je več kot očitno kasneje imitiral tudi Sid Vicious, kitarist benda Ron Asheton pa naj bi bil

človek, ki je prvi v r'n'r zgodovini igral oz. provociral v nacistični uniformi, kar je bilo v tistem času, torej leta 1969, velik škandal, identično provokacijo so izvedli tudi pištole, a njihove svastike na oblačilih so po njihovih besedah predstavljale zrcalo tedanje fašizacije angleške družbe, ki je v veliki meri podpirala skrajno desno stranko National front.

Kot predhodnike punka prav tako iz Detroita velja omeniti tudi skupino Mc 5, pa newyorške Velvet underground, katerih frontman je bil znameniti avtor Lou Reed. Za predhodnike punka pa navajajo celo skupino Doors oz. njihovega frontmana Jima Morrisona, kar se morda glasbeno ne bi moglo reči, a če dodamo dejstvo, da so prav oni zelo vplivali na Stoogese, in če se vsaj malo spomnimo njegove stalno provokativne »anti establishment« drže, njegovega javnega zalaganja proti vojni v Vietnamu, pogostega zmerjanja publike s sužnji, potem ni več dvoma, da so The Doors zelo vplivali na punk. No, če smo se malo sprehodili čez britansko in ameriško punk in predpunk sceno, se malo poglobimo tudi v naš prostor. V Sloveniji oz. tedaj Jugoslaviji je obstajal punk praktično skoraj od samega začetka od leta 1977 s Pankrti, na Hrvaškem baje celo leto prej s skupino

Paraf in 1977 še s Termiti, približno dobrega pol leta kasneje v Srbiji s Pekniško patko, v Bosni in Hercegovini in Makedoniji je punk zamujal kar nekaj let, več o tej sceni morda bolj podrobno v kaki naslednji številki, saj tu izpostavljam najbolj zgodnje zametke tega žanra, a v našem primeru, ko gre za jugoslovanski punk, se ta zelo pogosto omenja v istem stavku z izrazom novi val oz. novi talas v Srbiji. No, sam izraz je preveden po angleški sceni new wave.

Od leta 1977 pa do sredine osemdesetih se v bistvu razen poznavalcev glasbe svetovni masi pravzaprav ne sanja, koliko originalnih avtentičnih novovalovskih punk bandov je pravzaprav obstajalo v naših prostorih. Čeprav je večina bendov izdala kak singel, so le redki prišli do albumov, a tu je treba poudariti, da je šlo v vsakem pogledu za svetovni fenomen, saj je šlo za zelo močno glasbeno sceno v državi za železno zaveso, kar ni bil običaj v takem sistemu, ta naša jugo scena je bila kar nekajkrat opisana v legendarnih tednikih Melody Maker in Music express.

Diego Menendes

Foto: osebni arhiv

Isza rešetk:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

V ZAPORU ŽIVIM

Prestajanje kazni v zaporu za ženske na Igu zna biti, poleg resocializacije, tudi optimalno izkoriščen čas, dodana vrednost življenju, kar je seveda odvisno od zaprte osebe same. Nekatere obsojenke znajo in zmorejo koristno in praktično uporabiti dane možnosti, ki jih nudi Zavod za prestajanje kazni zapora (ZPKZ). To posebno velja za osebe z dolgoletnim prestajanjem kazni. V zaporu se človekov življenjski prostor strni na minimalno raven, s tem pa se na psihičnem področju lahko spremenijo tudi miselni in vedenjski vzorci in način delovanja, na površje se lahko dvignejo osebne poškodbe iz otroštva (zlasti če oseba izhaja iz disfunkcionalne družine ali problematičnega socialnega okolja) ali preteklosti nasploh, posledično pa so možne apatije, tesnoba stanja, resignacija in podobno neprilagojeno vedenje. Vendar osebe s tako imenovanim močnim duhom in smislom za organizacijo znajo dano situacijo izrabiti za novo priložnost. V to skupino sodi Marina, zaprta na Igu štiri leta, še toliko jih bo, če ne bo zaradi vzornega vedenja in drugih (pravnih) okoliščin v postopku deležna predčasnega odpusta. Kaznivo dejanje je storila komaj polnoletna, dobro razume sankcije zanj in sprejema prestajanje kazni kot prevzgojo. Zaradi takšne duševne naravnosti v zavodu pravzaprav napreduje, saj ves svoj čas posveča izobraževanju in delu, ki ga občasno opravlja tudi izven zapora. Zaupala mi je nekaj pomembnih odločitev in utrinkov iz svojega zaporniškega življenja.

»Kdaj si se odločila, da boš čas prestajanja kazni izkoristila za šolanje?« sem jo vprašala.

»Izhajam iz nestabilne, no, natančno, materialno stabilne, a nasilne družine, sem edinka, po eni strani razvajana, istočasno pa sankcionirana za vsako mladostniško napako,« odvrne Marina s kančkom otožnosti, a ne žalosti, menim, da to dejstvo razume, da je pač bilo tako, kajti zaveda se, da preteklosti ne moremo preusmeriti, lahko pa jo sprejememo in se iz nje nekaj naučimo. Potem nadaljuje: »Nenehno sem bežala, od staršev, predvsem od ljudi, ki so me imeli radi (zdaj vem, da to pomeni

strah pred čustvi, strah pustiti koga blizu), bežala sem od vsega in vseh, pravzaprav sem bežala pred odgovornostjo. Hitro in z lahkoto sem našla *pravo družbo*, saj ta kar prepozna sebi enake, zato sem z lahkoto prišla tudi do substanc, ki tako rekoč sodijo zraven, saj odrinjenost na rob najlažje preneseš le na tak način, z odmikom v navidezni, nevarni svet. Tako se realnosti na svoj način upiraš. Pravzaprav se upiraš sebi, in spet – odgovornosti. V šoli mi nikoli ni šlo zares slabo, učila sem se – takrat, ko sem se – z razumevanjem, snov sem si z lahkoto zapomnila, vendar me je čedalje bolj privlačila neke vrste svoboda, neodvisnost, neotipljivo stanje brez kalupov, zato sem sčasoma izgubila pravi motiv za učenje. Zakaj pravzaprav naj bi se učila, če je vse tako *gnilo*, brez smisla, en sam dolg čas, sem opravičevala svoje brezdolje in pobege od doma. Danes vem, da sem s takšnim ravnanjem le opozarjala nase pa tudi na svoje stiske in pomanjkanje ljubezni, kakor sem si pač izkazovanje ljubezni takrat predstavljala. Danes tudi vem, da sem rabila pasti še nižje, na dno, in še globlje. In tistega večera, ko je zaradi mene nekdo umrl, sem to dokončno dojela – moj padec je pomenil smrt za nedolžnega človeka. Tistega večera pravzaprav nisem dojela vsega, ker sem bila zadeta, v šusu, dogodka se spomnim le bežno (kar bom najbrž obžalovala do smrti ...), ampak drugega dne ... tako si namreč predstavljam pekel, se spomnim odlično, takrat me je resničnost butnila v obraz s takšno močjo, da sem za nekaj časa oslepela; ves čas sem imela odprte oči, a ničesar in nikogar nisem videla. Slišala sem rožljanje nekakšnih verig, lisic, ne vem točno česa, slišala sem tudi frenda, ki je tulil, klel in ozmerjal (najbrž) policiste, ker je omenil pendreke in *dva butasta tipa v enem vicu*, a moj fokus je bil drugje – vrtel se je okoli vprašanja, ali je za nekatere, natančno, neprilagojene ljudi resnično edini način, edini STOP znak narediti najhujše kaznivo dejanje, se pravi, zločin, smrt nekega drugega človeka ...« Marina se je žalostno nasmehnila, pripravljena razložiti, odgovoriti na (predvsem sebi) zastavljeno vprašanje ... Se nadaljuje.

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 068 617 130. VABLJENI K SODELOVANJU!

026
KRALJI
ULICE

22.02.>> Živjo, rada bi se vam zahvalila, saj ste mi z vsemi prispevki v reviji št. 141 prav zares polepšali dan in me za nekaj trenutkov spravili iz melanholije vsakdana, ki se vleče že nekaj mesecev, ter se me dotaknili in me nasmejali. Rada berem vaše revije, saj me navdihujejo in ponudijo nove perspektive, ob branju pa mi dajejo domač in tople občutek. Želim vam vse najboljše in da boste še naprej tako zavzeto in dobro ustvarjali nekaj lepega. To, da človek ustvarja, je nekaj edinstvenega in na to mnogokrat pozabimo. Najlepša hvala, z ljubeznijo, Ines

24.02.>> Živjo! Čeprav časopis redno kupujem, stalnega prodajalca nimam. Kjer sem na dan natasa, tam ga kupim.

Tokrat je bil to center Ljubljane, pri gospodu Danilu (ponoči Nočilu, kot je sam rekel, št. 083). Ob družbi prijazne gospe Majde smo zašli v debato o razmerjih, kaj jih končuje, če je morda vse le tekma za ne(p)oškodovan ego ali pa nekatere osebe le niso za skupaj. Bila sem več kot srečna, da me je družba tako hitro sprejela v pogovor. Prijatelja lahko najdeš tudi na sami ulici.

Danilu in Majdi pošiljam lep pozdrav, uredništvu pa velike pohvale za odličen časopis, ki me do nakupa spravi vsakega prvega v mesecu. Tea

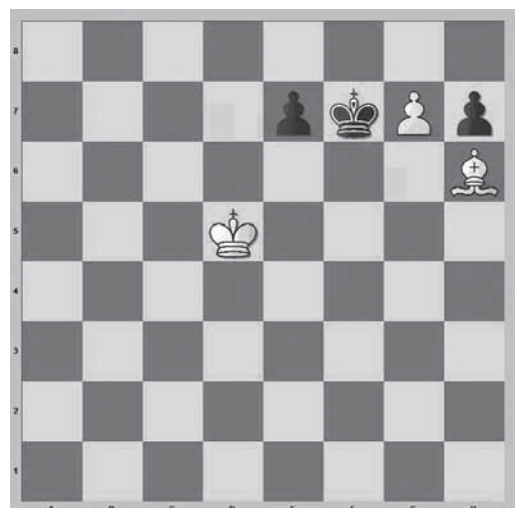
RAZVEDRILO

ŠAHOVSKA UGANKA

Na potezi je beli, črnega lahko matira v štirih potezih. Poiščite jih.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Rešitev: B: g8D+, C: Kxg8, B: Ke6, C: Kf7, B: Kh8, C: Ke6, B: Sg7++

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	X	X					X	X
2	X							X
3	X	X	X					X
4	X	X	X					
5	X	X						
6	X	X	X					

Sestavil: Robert Žerjav

UGANKA - Poiščite rešitev (vsakdanji predmet), ki se skriva v stolpcu D.

1. Prevozno sredstvo
2. Vrsta instrumenta
3. Znana italijanska jed
4. Vrsta plesa
5. Vrsta primata
6. Moško ime

LUDSKA KUHNA, KROMPIRJEVA SOLATA S KIVIEM IN KORUZNIMI ZRNI

Sestavine:

1 kg krompirja,
štirje kiviji,
150 g koruze v zrnju,
1 strok česna,
2 žlici olivnega olja,
100 g naravnega jogurta,

limonin sok (1/2 limone),
mala žlica soli,
mala žlica zmletega črnega popra,
pol žlice zmlete kumine,
1 žlica sesekljanega peteršilja in
1 žlica sesekljanega origana.

V skuhan krompir dodate omenjene sestavine, ki ste jih pred tem dobro premešali. Obrok je zdrav, saj je bogat z vitaminom C. Dober tek.

Lola

MILOŠEV FOTOGRAFSKI KOTIČEK

Glede na to, da so to že – kdo ve katere – volitve v Srbiji, odkar sem začel sodelovati s Kralji ulice, sem tokrat izbral set fotografij »Beograjske volitve, marec 2018«, ki je sestavljen iz šestih fotografij, katerih ideja je pokazati dve strani, dve polovici Srbije. Dve strani Srbije v najširšem pomenu, predvsem pa kot metafora med dvema poloma, med oblastjo (orisano

foto: Miloš Stojić

foto: Miloš Stojić

v absolutni dominaciji Aleksandra Vučića in njegove stranke SNS) in ljudmi, ki so »vstali« in se vključili v civilno gibanje »Ne da(vi)mo Beograda«, ki je najbolj prijetna osvežitev na angažirani srbski politični sceni.

JN

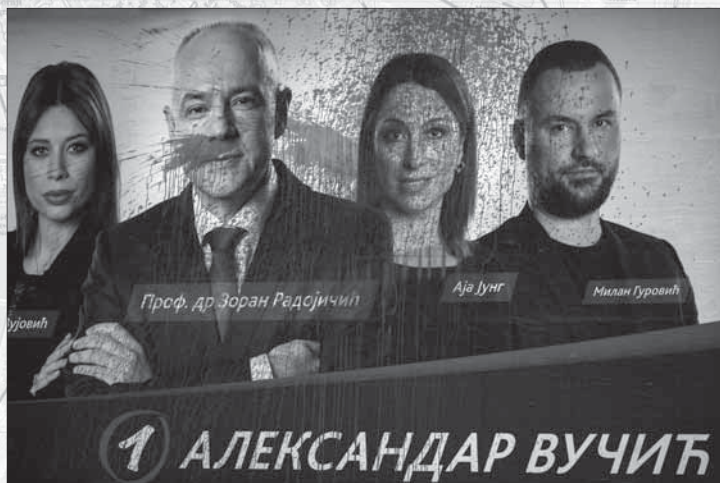

foto: Miloš Stojić

foto: Miloš Stojić

foto: Miloš Stojić

foto: Miloš Stojić

BREZPLAČNE PRIREDITVE

KAJ: Bolje preprečiti, kot zdraviti – Tjaša Jerman, dr. med., in Taja Kontler, dipl. m. s.

KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 3. 4. ob 18.00

KAJ: Globoko veselje in kozmologija – prof. Boris Kham in Milan Balažic
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, kletna dvorana, Ljubljana
KDAJ: 11. 4. ob 18.30

KAJ: Mesto bere ... azijske pisave. Ryunosuke Akutagawa: Rašomon in druge zgodbe – Rok Govednik
KJE: Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva 7, Ljubljana
KDAJ: 16. 4. ob 19.00

KAJ: Neverend – Aleš Šteger
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 10. 4. ob 18.00

KAJ: Noč knjige
KJE: Program prireditev najdete na: <http://www.2018.nocknjige.si>
KDAJ: 23. 4.

KAJ: Modrost Indijancev – Vojko Kovačič
KJE: Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva 7, Ljubljana
KDAJ: 10. 4. ob 20.00

KAJ: Povej mi, kaj bereš, povem ti, kdo si – Jure Capuder
KJE: Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva 7, Ljubljana
KDAJ: 5. 4. ob 19.00

KAJ: Literatura živi!: Pesniški dvoboj – Mize Medusa in Markus Köhle
KJE: Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva 7, Ljubljana
KDAJ: 24. 4. ob 19.00

KAJ: Nova frekvenca, glasbeni pogovor v živo – Jure Tori
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, mediateka, Ljubljana
KDAJ: 16. 4. ob 19.30

KAJ: Sedem dni zapora – ImproAtelje
KJE: Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva 7, Ljubljana
KDAJ: 21. 4. ob 19.00

KAJ: Tomislav Gotovac, retrospektivna razstava

KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, Ljubljana
KDAJ: 4. 4. - 10. 6.

KAJ: Potovanje je praksa je potovanje je ...

KJE: Galerija Vžigalica, Trg francoske revolucije 7, Ljubljana
KDAJ: 10. 4. - 4. 5.

KAJ: Andrej Trobentar: Risbe in tempere 1988–2017

KJE: Bežigrajska galerija 1, Dunajska 31, Ljubljana
KDAJ: 14. 3. - 4. 5.

KAJ: Boris Beja, samostojna razstava

KJE: Kulturni center Tobačna 001, Tobačna 1, Ljubljana
KDAJ: 4. 4. - 11. 5.

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org

NUDIMO:

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV
Stara roba – nova raba, Poljanska c. 14, Ljubljana.

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOSOVNI ODVOZ, PRAZNIJENJE STANOVANJ, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA, BELJENJE ...
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU.

PRESELIMO VAS

STARA NOVA
ROBA

POKLICITE: 030/323128 (DELAVNIKI 08.00 – 17.00) WWW.ROBARABA.SI

OGLASNA DESKA

Narava se prebuja, prebudite se tudi vi. Škočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam našli boste lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Poglejte pa si tudi našo ponudbo storitev čiščenja, selitev, likanja, vrtnarjenja itd. Več na www.robaraba.si.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Društva Kralji ulice se za donacije zahvaljuje:

- Pekarni OSEM,
 - slaščičarni ZVEZDA,
 - trgovini SPAR,
 - Društvu LAJKA za donacijo hrane za pse in mačke,
 - Srednji upravno administrativni šoli iz Ljubljane (SUAŠ) za pekovske izdelke,
 - KOLINSKI d.d. za kopalniške izdelke in perilo,
 - LEO KLUBU MAVRICA CELJE za donacijo oblačil
 - vsem dobrim ljudem za donacije oblačil in obutve in
 - dijakom Gimnazije Poljane za oblačila, kozmetične izdelke in hrano za pse.
- Se priporočamo za naprej.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek od 15h - 16h v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihotričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnete in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

ČE NISI NA FACEBOOKU, TE NI!
DOPOVEJTE TO PROSIM DAVKARIJI ...

JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

				SESTAVIL JOŽE PETELIN	LJUDSKO IME ZA POTICO	ČRN IN TRD AFRIŠKI LES	STARO GLASBILO V OBLIKU ROPOTULJE	ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC (DAVID): IZ: RETE	ITALIJ. IGRAKKA (GIOVANNA)	PREPROSTA SVETILKA NA OLJE	DELATLET- SKEGA STADIONA	DEL SKLADBE; TUDI VLJUDNO OBNAŠANJE
				RAZLIČ- NOST, PISANOST								
				ŽENSKA, KI TRGA SADJE Z DREVES								
				PREŠEREN ČLOVEK								
				RAZUM								
				TRENJE Z DLANMI STISNjen SNeg				HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA				JADRANSKI OTOK Z NARODNIM PARKOM
KRAJŠA INSTRUMENTALNA SKLADBA Z IMPROVIZI RANJEM (IZ ČRK: PROTIPUMI)	ABONIRA- NJE, NAROČILO	KRVNIK	KRIŽANKE ZABAVAJO IN UČUJO.	JEZERO V V. AFRIKI PEVEČ DVORNIK				LJUBITELJ GLASBE, ZBIRALEC NOSILEC ZVOKA	NIZOZEMSKA LETALSKA DRUŽBA			
PRIPAD- NIK INKOV			KITICA IZ 10 VERZOV ŠPANSKI NARODNI JUNAK						OTOK V PRE- SPANSKEM JEZERU GRŠKA ČRKA			
SLAŠČICA IZ MANDELJEV, SLADKORJA IN BELJAKA							VENO PILON IME PISA- TELJA KOZAKA			20. IN 11. ČRKA HRVAŠKI KARIKA- TURIST		
KEMIJSKI ELEMENT						NJIVA, NA KATERI RASTE AJDA						
OKROGLA CVETLIČNA GREDA					LJUDSKI IZRAZ ZA NIZKE ČEVLJE	SORODNIK PO MOŠKI STRANI (IZ ČRK: TANGA)	SAMOGLAS- NIKA V BESEDI TUNIS			PODLOŽNIK V ANTIČNIH ATENAH PEVKA AMBROŽ		
ORGAN VIDA			VRSTA ŽITA	ZLOG V BESEDI KOŠARA DEL KNJIGE		NAPREJ POTISNjene ŠTRLEČE USTNICE					PISATE- LJICA MIHELIČ	POGOSTO MUSLI- MANSKO MOŠKO IME
STROKOV- NJAK ZA GOBE (IZ ČRK: GOLOKIM)						SKANDINAV- SKO M. IME	 FATALE (USODNA ŽENSKA)					
KEMIJSKI ZNAK ZA PLATINO		GLAVNO MESTO LITVE LOJZE ROZMAN					AZIJSKI SNEŽNI LEOPARD ČRKA MED T IN Z					
ŠPORTNA DEJAVNOST (DVE BESEDI)												
PLASMA								STARA PRE- STOLNICA BABILONIJE (IZ ČRK: DAKA)				

Sestavil: Jože Petelin

Ime in priimek: _____

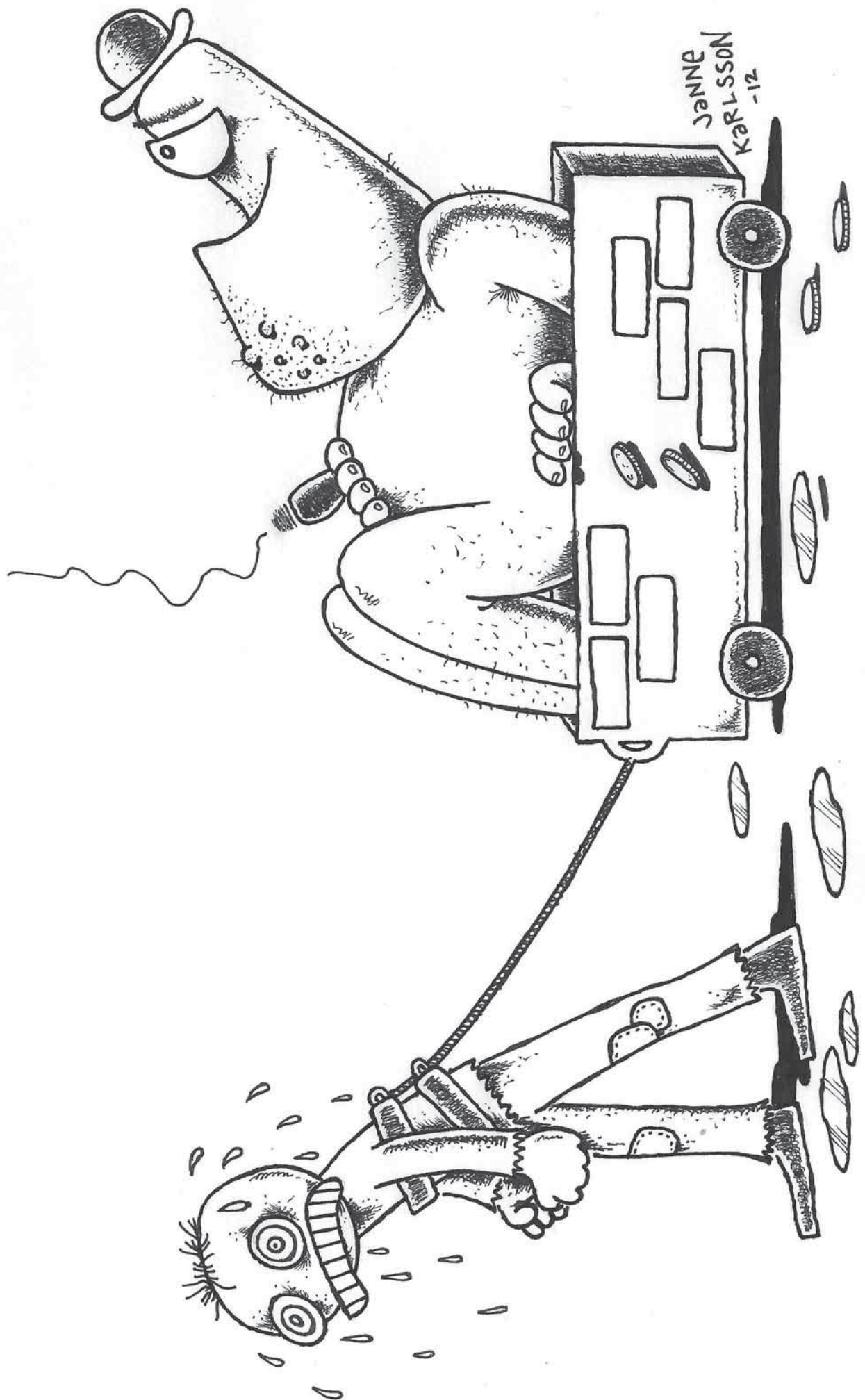
Naslov: _____

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, knjigo Novi svet - zbirka poezije in proze, DVD-trojček ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Rebeka Klemenčič iz Gorenje Vasi, Vilma M. Krisper iz Sevnice, Žiga Leskovšek iz Portoroža ter Boris Honzak in Nika Hribar iz Ljubljane.

JANNE
KARLSSON
-12

PIET IN LUKA

V dobrem ali slabem ...
prijatelja za vedno.